

„ЗАТВЕРДЖЕНО”

Голова Правління
Відкрите акціонерне товариство
„Страхова компанія „Країна”

О.І. Небилія

22 лютого 2007 р.

ПРАВИЛА
ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ МАЙНА
(НОВА РЕДАКЦІЯ)

м. Київ – 2007 р.

„ЗАТВЕРДЖЕНО”

Голова Правління

Відкрите акціонерне товариство

„Страхова компанія „Країна”

_____ О.І. Небилиця

22 лютого 2007 р.

ПРАВИЛА
ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ МАЙНА
(нова редакція)

[Затверджено Протоколом Правління № 12 від 22 лютого 2007 року](#)

м. Київ – 2007 р.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1. Страхування майна здійснюється відповідно до чинного законодавства України, на підставі цих Правил добровільного страхування майна (надалі – „Правила”) та Договорів страхування майна.
- 1.2. Ці Правила визначають загальні умови проведення добровільного страхування майна.
- 1.3. **Страховик** – Відкрите акціонерне товариство „Страхова компанія „Країна”.
- 1.4. **Страхувальники** – дієздатні фізичні або юридичні особи, які уклали із Страховиком Договори страхування.
- 1.5. **Страховий захист** – сукупність зобов’язань Страховика перед Страхувальником згідно з умовами Договору страхування.
- 1.6. **Страхова подія** – подія, що відбулася та має ознаки страхового випадку (для страхування майна це знищення, пошкодження або втрата застрахованого майна внаслідок подій, передбачених Договором страхування), що може бути визнана страховим випадком тільки після отримання і розгляду Страховиком всіх документів, що мають відношення до цієї події і складання страхового акту.

1.7. **Умовна франшиза** – сума збитків, що не відшкодовується Страховиком згідно з Договором страхування, якщо розмір збитків не перевищує цієї суми. Збитки підлягають відшкодуванню у повному обсязі, якщо розмір збитків перевищує розмір умовної франшизи.

1.8. **Безумовна франшиза** – частина збитків, яка не відшкодовується Страховиком, згідно з Договором страхування.

1.9. **Навмисні дії Страхувальника** – дії Страхувальника, здійснюючи які, він передбачає та свідомо прагне завдати шкоди застрахованому майну.

1.10. **Груба необережність** – нехтування правилами, інструкціями, нормами та іншими нормативно-правовими актами, що призвело до знищення або пошкодження застрахованого майна.

1.11. **Бездіяльність** – нездійснення дій та заходів, які Страхувальник міг та повинен був здійснити.

1.12. **Зміна ризику настання страхового випадку (зміна ризику)** – збільшення або зменшення ймовірності знищення пошкодження або втрати застрахованого майна внаслідок страхових ризиків, визначених Договором страхування.

1.13. **Збільшення ризику при страхуванні від крадіжки зі зломом вважається:**

1.13.1. усунення або заміна на менш надійні сховища, передбачені для зберігання цінного майна або зниження ступеня надійності місць зберігання;

1.13.2. відключення сигналізації, зняття охорони, зменшення рівня охорони;

1.13.3. ремонт або переустаткування застрахованих будинків і приміщень, а також ремонт будинків і споруд, що безпосередньо примикають до застрахованих/ до тих, де розташоване застраховане майно, або встановлення на таких будинках риштувань або підйомників;

1.13.4. звільнення на тривалий термін (понад 30 діб) приміщень, що безпосередньо (згори, знизу або збоку) межують із застрахованим/ з тими, де розташоване застраховане майно;

1.13.5. припинення господарської діяльності Страхувальника на тривалий (понад 30 діб) строк;

1.13.6. нездійснення Страхувальником заходів для негайної заміни замків у застрахованих приміщеннях/ приміщеннях, де розташоване застраховане майно, і сховищах на рівноцінні у разі, коли ключі до таких замків раніше були втрачені;

1.13.7. використання приміщень іншими особами в службових або господарських цілях, окрім Страхувальника і працюючих у нього осіб.

1.14. **Місце страхування** – зазначені у Договорі страхування будинки і споруди, приміщення у цих будинках або спорудах або земельні ділянки (території виробничих комплексів, підприємств, організацій).

1.15. **Страхова премія (страховий платіж, страховий внесок)** – плата за страхування, яку Страхувальник зобов'язаний внести Страховику згідно з Договором страхування.

1.16. **Повне знищення майна** – повне конструктивне знищення майна, якщо відновлення застрахованого майна недоцільне або витрати на відновлення складають більше **80 %** від страхової суми

2. ПЕРЕЛІК ОБ'ЄКТІВ СТРАХУВАННЯ

2.1. **Об'єктом страхування** є майнові інтереси, що не суперечать законодавству України, пов'язані з володінням, користуванням, розпорядженням майном та витратами Страхувальника, що викликані страховим випадком, якщо це передбачено Договором страхування.

2.2. Застрахованим може бути будь-яке майно, що є власністю Страхувальника, а також отримане за угодою найму, оренди, прокату, лізингу, прийняте для переробки, ремонту, транспортування, на комісію, зберігання, у заставу.

2.3. **Можуть бути застрахованими також наступні доцільні витрати, які може понести Страхувальник при настанні страхового випадку:**

2.3.1. витрати на демонтаж або переміщення будівель, споруд, обладнання на нове місце, необхідні для рятування майна та/або з метою зменшення збитків;

2.3.2. витрати на знос частин будівель і споруд, що залишилися після настання страхового випадку та витрати на їх транспортування до найближчого місця зберігання;

2.3.3. витрати на розчищення та прибирання вказаної в Договорі страхування території від уламків (залишків) майна, що постраждало в результаті страхового випадку й транспортування сміття до найближчого місця зберігання.

2.4. Може бути застраховано як усе майно, так і його визначена частка.

2.5. Резервуари (апарати, трубопроводи), інше технологічне обладнання перебувають під страховим захистом за умови, що вони розташовані у тому технологічному зв'язку між **собою** та використовуються для тих речовин та матеріалів, які були відображені у заяві на страхування, технологічному регламенті, монтажньо-технологічних схемах та в інших документах, що є додатками до Договору страхування.

2.6. **Згідно з цими Правилами на страхування не приймаються:**

2.6.1. будинки та споруди, а також майно у цих будинках, конструктивні елементи та системи яких перебувають в аварійному стані;

2.6.2. будівельно-монтажні роботи на будь-якій стадії.

3. СТРАХОВІ РИЗИКИ. СТРАХОВІ ВИПАДКИ

3.1. **Страховими ризиками** може бути крадіжка зі зломом, грабіж, навмисні дії третіх осіб, витік води з водопровідних, каналізаційних мереж і опалювальних систем, проникнення із сусідніх приміщень, раптового і не викликаного необхідністю вмикання спрацьовування системи пожежогасіння (спринклерної, дренчерної), а також збитки завдані гасінням пожежі у сусідніх приміщеннях.

3.2. **Страховим випадком** може бути знищення або пошкодження майна внаслідок:

3.2.1. крадіжки зі зломом;

3.2.2. грабежу;

3.2.3. навмисних дій третіх осіб;

3.2.4. витоку води з водопровідних, каналізаційних мереж і опалювальних систем, проникнення із сусідніх приміщень, раптового і не викликаного необхідністю вмикання спрацьовування системи пожежогасіння (спринклерної, дренчерної), а також збитки завдані гасінням пожежі у сусідніх приміщеннях.

3.3. При страхуванні від крадіжки зі зломом та грабежу відшкодуванню також підлягають збитки, від знищення і пошкодження майна, що викликані крадіжкою зі зломом та грабежем, а також збитки, викликані спробою вчинення крадіжки зі зломом або грабежу у межах узгодженої страхової суми, якщо це передбачено Договором страхування.

3.4. **Якщо Договором страхування передбачено, то підлягають відшкодуванню витрати, в розмірі встановлених лімітів:**

3.4.1. на прибирання і розчищення приміщень після настання страхового випадку;

3.4.2. на усунення пошкоджень, заподіяних страховим випадком конструктивним елементам будинків і приміщень (покрівлям, стелям, стінам, підлогам і покриттям, замкам, дверним і віконним блокам, крім стекол, захисним штахетам);

3.4.3. на заміну замків або ключів від дверей приміщень, ключі від яких були втрачені внаслідок страхового випадку.

3.5. Страхуванням покриваються збитки, заподіяні втратою, пошкодженням або знищенням тільки того застрахованого майна, що на момент крадіжки зі зломом або грабежу було розташоване в місці страхування.

3.6. **Крадіжка зі зломом** визнається, коли зловмисник:

3.6.1. проникає в застраховані приміщення/ приміщення, де розташоване застраховане майно, зламуючи двері або вікна, застосовуючи ключі-оригінали, якими заволодів шляхом крадіжки зі зломом або грабежу, підроблені ключі або інші технічні засоби. Підробленими вважаються ключі, що виготовлені за дорученням або з відома осіб,

що не мають права розпоряджатися оригіналами ключів. Тільки факту зникнення майна з місця страхування недостатньо для доведення факту використання підроблених ключів;

3.6.2. зламає в межах застрахованих приміщень/ приміщень, де розташоване застраховане майно, сховища майна або розкриває їх за допомогою підроблених ключів або інших інструментів;

3.6.3. вилучає застраховані предмети із закритих приміщень, куди він раніше проник **звичайним** шляхом і таємно залишався до їх закриття і при виході використовував засоби, що **вказані** в п. 3.6.1. цих Правил;

3.6.4. при вчиненні крадіжки викривається і використовує засоби, згадані в п. 3.6.1. цих **Правил** для того, щоб заволодіти вкраденим майном.

3.7. Страховий захист від крадіжки зі зломом надається тільки у разі, якщо особа, яка проникла в приміщення при виході залишає сліди, що можуть кваліфікуватися як докази.

3.8. Страховий захист від крадіжки зі зломом щодо приміщень, які використовуються крім Страхувальника ще й третіми особами, у службових чи господарських цілях, надається **тільки** у тому разі, якщо це передбачено у Договорі страхування.

3.9. **Грабежем** визнаються випадки, якщо:

3.9.1. до Страхувальника або осіб, що у нього працюють, застосовуються насильницькі дії у разі їхньої спроби перешкодити вилученню застрахованого майна;

3.9.2. Страхувальник або працюючі у нього особи під загрозою їхньому здоров'ю або життю передають або не перешкоджають передачі застрахованого майна в межах місця страхування. Якщо місцем страхування є декілька будинків або об'єктів, грабежем вважається вилучення майна в межах того будинку, у якому виникла загроза здоров'ю або життю Страхувальника або працюючих у нього осіб;

3.9.3. застраховане майно вилучається у Страхувальника або працюючих у нього осіб у період перебування цих осіб у безпомічному стані, якщо такий їхній стан не виявився наслідком їх злочинних або грубо необережних дій і не дозволяє їм чинити опір такому вилученню.

3.10. До **осіб, що працюють у Страхувальника**, можуть прирівнюватися члени сім'ї останнього, котрим тимчасово була доручена турбота про застраховане майно, а також інші особи, що виконують роботи, надають послуги, тощо відповідно до укладених із Страхувальником угод.

3.11. Одним страховим випадком вважається знищення або пошкодження застрахованого майна внаслідок подій, що мають одна із однією прямий причинно-наслідковий зв'язок протягом 72 годин з моменту початку впливу на застраховане майно першої з подій. Знищення або пошкодження майна внаслідок подій, що виникли протягом 72 годин, незалежно одна від одної, розглядаються як окремі страхові випадки.

3.12. Страховий захист розповсюджується на страхові випадки, які настали в період дії Договору страхування. Якщо страховий випадок виник у період дії Договору

страхування з причин, що мали місце або почали діяти до початку дії Договору страхування, відшкодування виплачується тільки в тому випадку, якщо Страхувальник доведе, що йому нічого не було відомо і не повинно було бути відомо про причини, які призвели до настання цього страхового випадку.

4. ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ ТА ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ

4.1. Страховик не відшкодовує збитки від знищення або пошкодження застрахованого майна внаслідок:

4.1.1. навмисних дій/ бездіяльності або грубої необережності осіб, які мешкають разом із Страхувальником і ведуть з ним спільне господарство, перебувають із ним в трудових відносинах, що мають намір здійснення крадіжки зі зломом або грабежу;

4.1.2. навмисних дій/ бездіяльності або грубої необережності осіб, які працюють у Страхувальника, за винятком випадків, коли здійснення і підготовка крадіжки зі зломом або грабіж проводилися в той час, коли доступ у застраховані приміщення або приміщення, в яких розташоване застраховане майно, для цих осіб був закритий;

4.1.3. постійної, регулярної, тривалої дії чи раптового викиду, розливу, переміщення газів, газоподібних речовин, парів, рідин, кислот, хімічних сумішей або будь-яких, в тому числі атмосферних, опадів (сажа, кіптява, дим, пил) та інших речовин, що забруднюють;

4.1.4. дій гризунів або інших шкідників.

4.2. Не підлягають відшкодуванню збитки, що виникли внаслідок проникнення в застраховані приміщення дощу, снігу, граду або бруду через незачинені вікна, двері, не відремонтовану покрівлю або інші отвори в будинках, якщо ці отвори не виникли внаслідок стихійного лиха.

4.3. Якщо причиною пошкодження або знищення будинків і споруд, а також майна, що в них розташоване, виявилася їх непридатність до експлуатації, наднормативний знос, тривала експлуатація. Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування або зменшити його розмір у тій мірі, в якій старість застрахованих будинків і споруд вплинула на розмір збитку, якщо це передбачено умовами Договору страхування.

4.4. Не підлягають відшкодуванню збитки від пошкодження застрахованого майна водою, якщо вони не викликані безпосередньо одним із перелічених у п. 3.2.4. цих Правил.

4.5. Не відшкодовуються збитки завдані майну, що розташоване просто неба, якщо інше не передбачено Договором страхування.

4.6. Якщо у Договорі страхування не зазначено інше, не підлягають відшкодуванню збитки, що настали через:

4.6.1. пошкодження або знищення вітрин, вітражів, скляних стін і інших елементів будинків із скла;

4.6.2. пошкодження або знищення закріплених на зовнішній стороні застрахованих будинків і споруд предметів, таких як: щогли, антени, відкриті електропроводи, рекламні установки, плакатні щити, захисні козирки або навіси вітрин.

4.7. Не підлягають відшкодуванню збитки, якщо інше не передбачено Договором страхування, нанесені внаслідок:

4.7.1. будь-яких військових дій, військового вторгнення, інших збройних сутичок та їх наслідків, з оголошенням війни та без нього, громадянської війни;

4.7.2. внутрішніх безладь, повстання, революції, заколоту, бунту, путчу, державного перевороту;

4.7.3. громадських хвилювань, страйків, терористичних актів;

4.7.4. уведення військового або надзвичайного стану;

4.7.5. конфіскації, експропріації, націоналізації;

4.7.6. впливу радіоактивного чи іншого іонізуючого випромінювання;

4.7.7. недотримання Страхувальником інструкцій по зберіганню, експлуатації та обслуговуванню застрахованого майна, а також використання цього майна для цілей інших, ніж ті, для яких воно призначене.

4.8. Страхуванню не підлягають, якщо інше не обумовлено Договором страхування:

4.8.1. готівка в національній і іноземній валюті;

4.8.2. акції, облігації та інші цінні папери;

4.8.3. дорогоцінні метали в злитках, дорогоцінні камені без оправ;

4.8.4. твори мистецтва, колекції, виставкові зразки (марки, монети, грошові знаки, бони, малюнки, картини, скульптури та інші твори мистецтва, колекції, інші виставкові зразки);

4.8.5. рукописи, плани, креслення та інші документи, бухгалтерські і ділові книги, картотеки;

4.8.6. зразки, наочні посібники, макети, виставкові примірники, а також типова продукція, знята з виробництва;

4.8.7. вибухові речовини;

4.8.8. врожай сільськогосподарських культур, рослини, багаторічні насадження й тварини;

4.8.9. технічні носії інформації комп'ютерних й інших аналогічних систем, зокрема, магнітні плівки та касети, магнітні диски, блоки пам'яті та інші технічні носії;

- 4.8.10. земля, включаючи плідючий прошарок, дорожнє покриття, залізницї, канали, криниці, шпари;
- 4.8.11. об'єкти, що будуються і монтуються;
- 4.8.12. засоби транспорту, причепи, тягачі, будівельні і сільськогосподарські машини;
- 4.8.13. грошові автомати (у тому числі розмінні) разом із їх вмістом;
- 4.8.14. майно, що не належить Страхувальнику, але перебуває в застрахованому приміщенні або на його території;
- 4.8.15. особисті речі, готівку, цінні папери і засоби транспорту, що належать особам, які працюють у Страхувальника та/або відвідувачам.
- 4.8.16. шкода, заподіяна котельному устаткуванню й установкам, що працюють під тиском, внаслідок їх вибуху;
- 4.8.17. непрямі збитки Страхувальника.
- 4.9. Додатково до переліку п. 4.8. цих Правил, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування, страхування від крадіжки зі зломом і грабежу не поширюється на:
  - 4.9.1. касові й аналогічні їм апарати до виймання із них готівки;
  - 4.9.2. торгові або розмінні автомати з пристроями для прийому монет, включаючи їхній вміст.
- 4.10. Страховий захист об'єктів, перелічених у п. 4.8. цих Правил, може бути надане за згодою Сторін відповідно до умов цих Правил.

5. МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

- 5.1. Майно вважається застрахованим на території/ у місці, вказаному в Договорі страхування, як місце страхування.
- 5.2. Місцем страхування:
  - 5.2.1. при страхуванні від крадіжки зі зломом є приміщення будинків, споруд або квартир, вказаних у Договорі страхування;
  - 5.2.2. при страхуванні від грабежу є крім приміщень, вказаних у п. 5.2.1. цих Правил, також територія вказаних у Договорі страхування земельних ділянок або ділянок, на яких зведені застраховані будинки, якщо ці ділянки огорожені і неможливе проникнення сторонніх осіб.
- 5.3. Якщо Договором страхування передбачається страхування майна, зазначеного в пп. 4.8.1.-4.8.3. цих Правил, страхове відшкодування виплачується тільки у тому разі, якщо на момент вчинення крадіжки зі зломом або грабежу воно перебувало в спеціальних сховищах (броньованих приміщеннях, сейфах, вогнетривких шафах тощо). Страховик має

право вказувати в Договорі страхування тип і ступінь безпеки таких сховищ, а також встановлювати вимоги щодо умов утримання в сховищах або в спеціальних місцях зберігання цінного майна, якщо його страхування передбачено Договором страхування.

5.5. Вказані в п. 4.9. цих Правил касові і торгові апарати не належать до числа спеціальних сховищ, зазначених у п. 5.3. цих Правил.

5.6. Якщо застраховане майно вилучається з цієї території/ місця, страховий захист цього майна припиняється, якщо інше не передбачено Договором страхування.

5.7. Якщо після вилучення майно повертається на територію/місце, вказану в Договорі страхування, то страховий захист цього майна відновлюється без зміни строку дії Договору страхування, якщо інше ним не передбачено.

6. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРІВ СТРАХОВИХ СУМ

6.1. Страхова сума встановлюється за згодою Сторін.

6.2. Страхові суми встановлюються в межах страхової вартості майна, на момент укладання Договору страхування, якщо інше ним не передбачено.

6.3. Страхова вартість майна встановлюється:

6.3.1. Для рухомого і нерухомого майна, виходячи з методів оцінки:

6.3.1.1. *відновлювана* (якщо сума зносу складає не більше 20%):

6.3.1.1.1. **для будинків і споруд** – це вартість нової будівлі, включаючи витрати на проектування і загальні будівельні роботи;

6.3.1.1.2. **для устаткування і предметів** – це сума, що необхідна для придбання нових предметів або устаткування за видом і якістю, подібних до втрачених або для їх відновлення. Визначальною є найнижча сума;

6.3.1.2. *первісна* – це вартість майна, по якій воно прийняте на баланс підприємства;

6.3.1.3. *балансова* – це вартість майна з урахуванням його амортизації (зносу), що відображено в бухгалтерському обліку підприємства;

6.3.1.4. *оціночна* – вартість визначена шляхом експертної оцінки;

6.3.1.5. *заявлена* – вартість, визначена самим Страхувальником.

6.3.2. Для товарних і матеріальних запасів:

6.3.2.1. **для товарів, виготовлених Страхувальником (як завершеного, так і незавершеного виробництва)** – сукупні витрати на виробництво знищених, пошкоджених товарів, але не більше їхньої ринкової ціни на момент настання страхового випадку;

- 6.3.2.2. **для товарів, що вже продані, але не відправлені покупцю** – ціна продажу з вирахуванням транспортних витрат;
- 6.3.2.3. **для товарів, що продаються в роздріб, сировини** – відновлювана вартість, але не вище за ринкову ціну на дату настання страхового випадку (за вирахуванням торгової націнки).
- 6.4. Страхова сума може дорівнювати індексованій вартості, якщо це передбачено умовами Договору страхування.
- 6.5. При страхуванні оздоблення приміщень страхова сума встановлюється виходячи з витрат, понесених Страхувальником або орендодавцем на ремонт та/або оздоблення приміщень.
- 6.6. Дійсною вартістю для майна, зазначеного в п. п. 4.8.1.- 4.8.3. цих Правил є:
- 6.6.1. **для цінних паперів на пред'явника** – їх офіційний курс або номінальна вартість;
- 6.6.2. **для ощадних книжок і подібних до них документів** – сума внеску на дату настання страхового випадку.
- 6.7. Страхова сума встановлюється окремо по кожному застрахованому об'єкту або сукупності об'єктів, зазначених у Договорі страхування.
- 6.8. Страхувальник може встановлювати страхову суму нижче вартості майна, що приймається на страхування. У цьому випадку діє страхування у частці від вартості майна (неповне страхування). Різниця між вартістю майна та встановленою в Договорі страхування страховою сумою, страховим захистом не покривається, а виплата при настанні страхових випадків здійснюється згідно з п. 13.14. цих Правил.
- 6.9. Страховик несе відповідальність лише у межах страхової суми.

7. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

- 7.1. Для укладання Договору страхування Страхувальник подає Страховику письмову заяву за формою, встановленою Страховиком, або іншим чином заявляє про свій намір укласти Договір страхування.
- 7.2. До Договору страхування може бути доданий опис застрахованого майна із зазначенням його вартості, завірений підписами керівника підприємства та головного бухгалтера та скріплений печаткою підприємства (для Страхувальників-юридичних осіб).
- 7.3. Факт укладання Договору страхування може посвідчуватись страховим свідоцтвом (полісом, сертифікатом), що є формою Договору страхування.
- 7.4. Страхувальники мають право при укладанні Договорів страхування призначати громадян або юридичних осіб (Вигодонабувачів), які можуть зазнати збитків у результаті настання страхового випадку, для отримання страхового відшкодування, а також

змінювати їх до настання страхового випадку, якщо інше не передбачено Договором страхування.

7.5. Права та обов'язки Вигодонабувача визначаються Договором страхування.

7.6. У випадку втрати Страхувальником Договору страхування у період його дії йому видається копія.

8. СТРАХОВІ ТАРИФИ. ФРАНШИЗА. СТРАХОВІ ПЛАТЕЖІ

8.1. Страхові тарифи обчислюються Страховиком актуарно (математично) на підставі відповідної статистики настання страхових випадків. Страхові тарифи залежать від категорії майна, виду та ступеню ризику, характеру діяльності Страхувальника та інших умов страхування.

8.2. Річні страхові тарифи наведені в Додатку №1 до цих Правил.

8.3. При укладанні Договору страхування за згодою Сторін можуть встановлюватися ліміти відповідальності Страховика (максимальне страхове відшкодування, яке виплачується по окремому застрахованому об'єкту, страховому випадку, групі випадків тощо) та франшиза.

8.4. Сплата страхової премії здійснюється готівкою або по безготівковому розрахунку, одноразово чи частинами відповідно до умов Договору страхування.

8.5. Якщо Страхувальник при укладанні Договору страхування на підставі виданих йому експертами Страховика рекомендацій виконає їх, Страховик має право зменшити розмір страхової премії, на умовах передбачених Договором страхування.

8.6. При укладанні Договору страхування на новий строк і відсутності виплат страхового відшкодування за минулий період. Страховик може надавати Страхувальнику знижки.

9. СТРОК ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

9.1. Строк дії Договору страхування визначається за згодою Страховика та Страхувальника.

9.2. Договір страхування набирає чинності з моменту внесення страхового платежу (першої його частини), якщо інше не передбачено умовами Договору страхування.

10. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

10.1. Страхувальник має право:

- 10.1.1. при укладанні Договору страхування призначити Вигодонабувача, а також замінювати його до настання страхового випадку;
- 10.1.2. отримати страхове відшкодування у межах страхової суми з урахуванням конкретних умов, обумовлених Договором страхування;
- 10.1.3. ініціювати внесення змін до умов Договору страхування;
- 10.1.4. ініціювати дострокове припинення дії Договору страхування;
- 10.1.5. отримати копію Договору страхування в разі втрати оригіналу.

10.2. Страхувальник зобов'язаний:

- 10.2.1. своєчасно вносити страхові платежі;
- 10.2.2. при укладанні Договору страхування надавати Страховику інформацію про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику і надалі інформувати його про будь-яку зміну страхового ризику;
- 10.2.3. при укладанні Договору страхування повідомити Страховику всю необхідну інформацію про майно, щодо якого укладається Договір страхування, умови його зберігання, а також надати можливість огляду;
- 10.2.4. повідомити Страховика про інші діючі договори страхування щодо цього об'єкта страхування;
- 10.2.5. дотримуватись інструкцій по зберіганню, експлуатації, обслуговуванню застрахованого майна, а також використовувати це майно тільки за прямим призначенням;
- 10.2.6. вести облік застрахованого майна, зберігати копії бухгалтерських документів окремо (з метою мінімізації ризику їх знищення разом із застрахованим майном), якщо інше не передбачено умовами Договору страхування;
- 10.2.7. вживати заходів щодо запобігання можливого зняття зловмисниками коштів із банківських і ощадних рахунків;
- 10.2.8. негайно вжити усіх можливих заходів щодо усунення обставин, які підвищують ступінь ризику, а за відсутності такої можливості – вжити, за узгодженням із Страховиком, додаткові заходи безпеки;
- 10.2.9. виконувати передбачені нормативними документами або Договором страхування правила охорони та зберігання майна;
- 10.2.10. у позаробочий час забезпечувати замикання застрахованих приміщень і сховищ/приміщень, в яких розташоване застраховане майно, а в місцях зберігання цінностей вживати усіх заходів щодо забезпечення безпеки, передбаченої для цих місць Договором страхування та відповідними нормативними документами;
- 10.2.11. негайно, як тільки йому стане відомо, але не пізніше 2 (двох) робочих днів, письмово повідомити Страховика про зміну ризику або знищення чи пошкодження

застрахованого майна, незалежно від того, чи підлягають такі збитки відшкодуванню Страховиком;

10.2.12. негайно, але не пізніше 2 (двох) робочих днів з моменту настання страхової події повідомити відповідні компетентні органи чи служби;

10.2.13. передати органам внутрішніх справ список викраденого майна;

10.2.14. вживати заходів щодо запобігання та зменшення збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку;

10.2.15. негайно, як тільки стане відомо, але не пізніше 2 (двох) робочих днів з дня настання страхової події, письмово повідомити про це Страховика та виконувати всі інші дії, передбачені цими Правилами та Договором страхування;

10.2.16. по можливості зберігати картину місця події, що має ознаки страхового випадку, без змін до прибуття представників Страховика;

10.2.17. надати Страховику документи, що підтверджують настання страхового випадку, його причини та розмір збитків;

10.2.18. вжити заходів для забезпечення права вимоги Страховика до особи, відповідальної за заподіяний збиток;

10.2.19. у разі отримання страхового відшкодування від Страховика повернути всю суму страхового відшкодування або його частину у разі, якщо виявляться обставини, які позбавляють Страхувальника права на отримання страхового відшкодування або якщо збитки відшкодовані іншими особами;

10.2.20. виконувати інші обов'язки, передбачені Договором страхування.

10.3. Страховик має право:

10.3.1. перевіряти достовірність наданої Страхувальником інформації про об'єкт страхування;

10.3.2. ініціювати внесення змін до умов Договору страхування;

10.3.3. ініціювати дострокове припинення дії Договору;

10.3.4. давати Страхувальнику рекомендації щодо збереження та рятування застрахованого майна, а також брати у цьому участь;

10.3.5. протягом дії Договору страхування перевіряти наявність, стан і вартість застрахованого майна, виконання Страхувальником умов Договору, дотримання ним правил (стандартів чи інструкцій) по зберіганню, експлуатації, обслуговуванню та використанню застрахованого майна;

10.3.6. здійснювати огляди об'єкту, що перебуває під страховим захистом або надавати таке право експертам, інспекторам чи іншим довіреним особам, компетентним органам. Якщо Страхувальник перешкоджає представникам Страховика здійснювати огляди або приховує якісь відомості. Страховик має право ініціювати дострокове

припинення Договору страхування через невиконання Страхувальником умов Договору страхування;

10.3.7. у будь-який час оглядати місце страхової події і пошкоджене майно, не чекаючи повідомлення Страхувальника про настання страхової події. Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування у разі, коли Страхувальник перешкоджає цьому, якщо це передбачено умовами Договору страхування;

10.3.8. самостійно з'ясовувати причини та обставини страхового випадку та надавати запити у відповідні органи, які можуть володіти інформацією про причини та обставини страхової події;

10.3.9. відстрочити виплату страхового відшкодування відповідно до умов цих Правил та Договору страхування на термін до 2 (двох) місяців з дня тримання всіх документів, що підтверджують настання страхового випадку та розмір збитків;

10.3.10. відмовити у виплаті страхового відшкодування відповідно до умов цих Правил та Договору страхування;

10.3.11. вимоги до особи, відповідальної за заподіяні збитки.

10.4. Страховик зобов'язаний:

10.4.1. ознайомити Страхувальника з умовами страхування та цими Правилами страхування;

10.4.2. протягом 2 (двох) робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасної виплати страхового відшкодування Страхувальнику;

10.4.3. при настанні страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування у передбачений Договором страхування термін. Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасне здійснення страхової виплати (страхового відшкодування) шляхом сплати Страхувальнику неустойки (штрафу, пені), розмір якої визначається Договором страхування;

10.4.4. відшкодувати витрати Страхувальника, понесені ним при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення збитків, якщо це передбачено умовами Договору страхування;

10.4.5. за заявою Страхувальника у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик, або при збільшенні вартості майна переукласти з ним Договір страхування;

10.4.6. тримати в таємниці відомості про Страхувальника і його майновий стан, за винятком випадків, передбачених законодавством України.

10.5. Умовами Договору страхування, за згодою Сторін, можуть бути передбачені інші права й обов'язки Страховика та Страхувальника.

11. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА ПРИ НАСТАННІ СТРАХОВОЇ ПОДІЇ

- 11.1. При настанні страхової події Страхувальник зобов'язаний:
- 11.1.1. вжити всі можливі заходи для зменшення збитків та рятування застрахованого майна у тому числі рекомендовані Страховиком;
  - 11.1.2. негайно, але не пізніше 2 (двох) робочих днів з моменту настання страхової події повідомити відповідні компетентні органи чи служби;
  - 11.1.3. протягом 2 (двох) робочих днів з моменту настання страхової події письмово повідомити про це Страховика;
  - 11.1.4. надати Страховику можливість проводити огляд або обстеження пошкодженого майна, розслідувати причини та розмір збитків, брати участь у заходах по зменшенню збитку та рятуванню застрахованого майна;
  - 11.1.5. подати письмову заяву на виплату страхового відшкодування із зазначенням причин і обставин виникнення збитку;
  - 11.1.6. надати Страховику всі необхідні документи, що підтверджують настання страхового випадку та розмір збитків;
  - 11.1.7. на вимогу Страховика письмово повідомити йому всю інформацію, необхідну для визначення причин та обставин пошкодження, знищення або втрату застрахованого майна та розміру збитків;
  - 11.1.8. надати Страховику опис пошкодженого, знищеного або втраченого майна. Ці описи повинні надаватись в узгоджені зі Страховиком строки;
  - 11.1.9. зберігати пошкоджене майно в тому вигляді, в якому воно знаходилося після страхового випадку. Змінювати картину місця події можливо тільки тоді, коли це необхідно з точки зору безпеки та /або для зменшення розміру збитків;
  - 11.1.10. передати Страховику всі документи та вжити заходи для забезпечення здійснення Страховиком права вимоги до осіб, винних у заподіянні збитків, якщо це передбачено умовами Договору страхування.

12. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ

- 12.1. Перелік документів, що підтверджують настання страхового випадку та розмір збитків:
- 12.1.1. заява на виплату страхового відшкодування;
  - 12.1.2. висновок про страховий випадок, складений експертною комісією, що складається із працівників Страхувальника та інших залучених ним компетентних осіб, який містить причини й обставини страхового випадку;

- 12.1.3. довідки компетентних органів;
- 12.1.4. кошторис на відновлення, калькуляція збитків;
- 12.1.5. відповідні бухгалтерські документи (виписки з інвентарних книг, рахунки і накладні, виписки з книг складського обліку);
- 12.1.6. документи, що підтверджують витрати на ремонт або відновлення застрахованого майна;
- 12.1.7. копія Договору страхування;
- 12.1.8. інші документи, що підтверджують настання страхового випадку та розмір збитків, що мотивовано вимагаються Страховиком.

13. ПОРЯДОК УМОВИ ЗДІЙСНЕННЯ СТРАХОВИХ ВИПЛАТ

13.1. Розмір страхового відшкодування визначається Страховиком на підставі документів, що підтверджують настання страхового випадку та розмір збитків, з урахуванням конкретних умов Договору страхування.

13.2. Кожна із Сторін має право вимагати проведення незалежної експертизи. Експертиза проводиться за рахунок Сторони, що вимагає її проведення.

13.3. **Розмір збитків визначається:**

13.3.1. **при повному знищенні майна** – у розмірі його вартості за вирахуванням залишків, придатних для подальшого використання;

13.3.2. **при пошкодженні майна** – у розмірі витрат на його відновлення.

13.4. **Витрати на відновлення містять:**

13.4.1. витрати на матеріали та запасні частини, необхідні для відновлення;

13.4.2. витрати на доставку матеріалів до місця ремонту та інші витрати, необхідні для відновлення застрахованого майна до стану, в якому воно перебувало безпосередньо перед настанням страхового випадку;

13.4.3. витрати на оплату робіт по відновленню.

13.5. Витрати на відновлення визначаються за вирахуванням вартості зносу матеріалів, що замінюються у процесі відновлення (ремонту), та запасних частин, якщо це передбачено Договором страхування.

13.6. Якщо здійснюється заміна пошкоджених частин, не зважаючи на те, що був можливий їх ремонт без загрози безпеки експлуатації застрахованого майна. Страховик відшкодовує Страхувальникові вартість ремонту цих частин, але не вище вартості їх заміни.

13.7. **У витрати на відновлення не включаються:**

- 13.7.1.1. витрати, пов'язані зі зміною та/або поліпшенням застрахованого майна;
- 13.7.1.2. витрати, на тимчасовий (допоміжний) ремонт або тимчасове (допоміжне) відновлення;
- 13.7.1.3. витрати по перероблюванню устаткування та обладнання, його профілактичному ремонту та обслуговуванню;
- 13.7.1.4. інші витрати, здійснені незалежно від страхового випадку та не пов'язані з ним.
- 13.8. Непрямі збитки відшкодовуються, якщо це передбачено умовами Договору страхування. Розмір страхового відшкодування по непрямим збитках визначається на умовах, передбачених Договором страхування.
- 13.9. Якщо втрачене в результаті страхового випадку (п. п. 3.2.1., 3.2.2. цих Правил) майно:
- 13.9.1. *повернуто Страхувальнику в непошкодженому стані до виплати страхового відшкодування* – страхове відшкодування не виплачується;
- 13.9.2. *повернуто Страхувальнику в непошкодженому стані після виплати страхового відшкодування* – то Страхувальник зобов'язаний повернути Страховику отриману від нього суму відшкодування;
- 13.9.3. *повернуто Страхувальнику у пошкодженому стані* – то Страховик виплачує страхове відшкодування відповідно до положень цих Правил.
- 13.10. Якщо цінні папери, ощадні книжки або аналогічні їм документи втрачені внаслідок страхового випадку, анулюються або відновлюються установами, що їх видали, в установленому порядку, то майно, вказане вище, вважається повернутим, а взаємовідносини Страхувальника і Страховика регулюються у тому ж порядку, що й при поверненні втраченого майна.
- 13.11. Виплата страхового відшкодування проводиться Страховиком згідно з Договором страхування на підставі заяви Страхувальника (його правонаступника або третіх осіб, визначених умовами Договору страхування) і страхового акта, який складається Страховиком або уповноваженою ним особою у формі, що визначається Страховиком.
- 13.12. Рішення про виплату страхового відшкодування приймається Страховиком протягом 10 (десяти) робочих днів після отримання всіх документів, що підтверджують настання страхового випадку та розмір збитків. Прийняття рішення про виплату страхового відшкодування оформляється страховим актом.
- 13.13. Страхове відшкодування виплачується протягом 10 (десяти) робочих днів з дня прийняття рішення про виплату страхового відшкодування.
- 13.14. Якщо страхова сума у Договорі страхування становила визначену частку (%) від його вартості, то розмір страхового відшкодування визначається Страховиком у тій пропорції до суми збитків, у якій страхова сума співвідноситься з вартістю застрахованого майна.

13.15. Якщо на дату прийняття Страховиком рішення про виплату страхового відшкодування страхова премія була сплачена не повністю (у разі сплати її частинами), Страховик визначає розмір страхового відшкодування за вирахуванням несплаченої частини страхової премії або пропорційно до сплаченої страхової премії, або на інших умовах передбачених Договором страхування.

13.16. Страхове відшкодування зменшується на будь-які суми, що отримані Страхувальником за страховим випадком від третіх осіб, як юридичних, так і фізичних (включаючи винних у настанні страхового випадку, охоронні структури).

13.17. У разі виплати страхового відшкодування у розмірі страхової суми Страховик набуває право власності на застраховане майно, або його частину, що залишилася після страхового випадку.

13.18. **Страховик має право відстрочити виплату страхового відшкодування у випадку, якщо:**

13.18.1. у нього існують обґрунтовані сумніви у правомірності Страхувальника на отримання страхового відшкодування. Страхове відшкодування не виплачується, доки не будуть отримані Страховиком необхідні докази, але не довше ніж на 2 (два) місяці з дня прийняття такого рішення;

13.18.2. відповідними органами внутрішніх справ порушено кримінальну або судову справу проти Страхувальника або уповноважених ним осіб, та ведеться розслідування обставин, що призвели до виникнення збитків. Страхове відшкодування не виплачується до прийняття судового рішення або закінчення розслідування.

13.19. **Страховик має право відмовити Страхувальнику у виплаті страхового відшкодування у випадках:**

13.19.1. вчинення Страхувальником-громадянином або Вигодонабувачем, умисного злочину, який призвів до страхового випадку;

13.19.2. навмисних дій Страхувальника, або Вигодонабувача, спрямованих на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ними громадянського чи службового обов'язку, в стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової репутації. Кваліфікація дій Страхувальника, або іншої особи, на користь якої укладено Договір страхування, встановлюється відповідно до чинного законодавства України;

13.19.3. несвоєчасного повідомлення Страхувальником про настання страхового випадку без поважних причин або створення Страховикові перешкод у визначенні обставин, характеру та розміру збитків;

13.19.4. подання Страхувальником свідомо неправдивих відомостей про об'єкт страхування або про факт настання страхового випадку;

13.19.5. отримання Страхувальником повного відшкодування збитків від особи, винної у їх заподіянні;

13.19.6. інші випадки, передбачені законодавством України.

13.20. **Якщо це передбачено у Договорі страхування, страхове відшкодування не виплачується, якщо Страхувальник або хто-небудь з його уповноважених представників і/або власників):**

13.20.1. не дотримувався інструкцій по зберіганню, експлуатації та обслуговуванню застрахованого майна, а також використовував його для цілей інших, ніж ті, для яких він призначений;

13.20.2. не повідомив Страховику про зміну ступеня ризику чи про виникнення збитку.

13.21. Страховик приймає рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування протягом 10 (десяти) робочих днів з дня отримання Заяви та всіх документів, що підтверджують настання страхового випадку та розмір збитків, визначених цими Правилами та Договором страхування.

13.22. У разі відмови у виплаті Страховик зобов'язаний протягом 10 (десяти) робочих днів письмово повідомити про це Страхувальника з обґрунтуванням причин відмови.

13.23. Сума всіх страхових виплат за Договором страхування не може перевищувати розміру зазначеної у ньому страхової суми.

14. ВНЕСЕННЯ ЗМІН У ДОГОВІР СТРАХУВАННЯ

14.1. Зміна умов Договору страхування здійснюється за згодою Страхувальника та Страховика на підставі Заяви однієї із Сторін протягом 5 (п'яти) робочих днів з моменту одержання Заяви другою Стороною та оформлюється Додатковою угодою до Договору страхування.

14.2. Якщо будь-яка зі Сторін не згодна із внесенням змін у Договір страхування, протягом 5 (п'яти) робочих днів вирішується питання про дію Договору страхування на попередніх умовах або про припинення його дії.

14.3. З моменту отримання Заяви однією Стороною до моменту прийняття рішення Договір страхування продовжує діяти на попередніх умовах.

15. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

15.1. Дія Договору страхування припиняється та втрачає чинність за згодою Сторін, а також у разі:

15.1.1. закінчення терміну дії;

15.1.2. виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі;

15.1.3. несплати Страхувальником страхового платежу у встановлені Договором страхування строки. Договір страхування вважається достроково припиненим у випадку,

якщо перший (або черговий) страховий платіж не був сплачений за письмовою вимогою Страховика протягом десяти робочих днів із дня пред'явлення такої вимоги Страхувальнику, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування;

15.1.4. ліквідації Страхувальника-юридичної особи або смерті Страхувальника-фізичної особи чи втрати ним дієздатності, за винятком випадків, передбачених Законом України „Про страхування”;

15.1.5. ліквідації Страховика в порядку, встановленому законодавством України;

15.1.6. прийняття судового рішення про визнання Договору страхування недійсним;

15.1.7. в інших випадках, передбачених законодавством України.

15.2. Дію Договору страхування може бути достроково припинено за вимогою Страхувальника або Страховика, якщо це передбачено умовами Договору страхування.

15.3. Про намір достроково припинити дію Договору страхування будь-яка сторона зобов'язана повідомити іншу не пізніше як за 30 календарних днів до дати припинення дії Договору страхування, якщо інше ним не передбачено.

15.4. У разі дострокового припинення дії Договору за вимогою Страхувальника Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору страхування з відрахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування.

15.5. Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов Договору страхування, то останній повертає Страхувальнику сплачені ним страхові платежі повністю.

15.6. При достроковому припиненні Договору страхування за вимогою Страховика Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі.

15.7. Якщо вимога Страховика зумовлена невиконанням Страхувальником умов Договору страхування, то Страховик повертає Страхувальнику страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору страхування з вирахуванням витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування.

15.8. Остаточний розрахунок між Сторонами, у разі дострокового припинення дії Договору, здійснюється після врегулювання всіх заявлених Страхувальником страхових подій (здійснення страхових виплат або прийняття рішень про відмову у виплаті).

16. ПРАВО ВИМОГИ

16.1. До Страховика, що виплатив страхове відшкодування, переходить у межах виплаченої суми страхового відшкодування право вимоги, яке Страхувальник або інша

особа, що одержала страхове відшкодування має до особи, відповідальної за заподіяний збиток.

16.2. У випадку отримання Страхувальником (іншою особою, що має на це законні підстави) відшкодування збитків завданих страховим випадком від особи, відповідальної за заподіяні збитки, він зобов'язаний протягом 10 (десяти) робочих днів повернути Страховику отримане страхове відшкодування. Якщо збитки відшкодовано частково і відшкодована сума менша від належного до виплати страхового відшкодування, то страхове відшкодування виплачується враховуючи суми, отримані Страхувальником від особи, відповідальної за заподіяні збитки.

16.3. Страхувальник (особа, що одержала страхове відшкодування) зобов'язаний повернути Страховику сплачене страхове відшкодування (або відповідну його частину), якщо протягом передбачених законодавством строків позовної давності виявиться така обставина, яка повністю або частково позбавляє Страхувальника права на отримання страхового відшкодування.

17. ПОДВІЙНЕ СТРАХУВАННЯ

17.1. Страхувальник зобов'язаний письмово повідомити Страховика про всі інші діючі Договори страхування майна, або які він має намір укласти щодо даного об'єкту страхування. При цьому, він повинен вказати назви інших страховиків, об'єкти страхування, страхові випадки, розміри страхових сум, номери договорів страхування (страхових полісів) та строки їх дії.

17.2. У випадку наявності інших договорів страхування застрахованого майна, розмір страхового відшкодування, що підлягає виплаті Страховиком, визначається як відношення суми збитків, що підлягають відшкодуванню за Договором страхування, до суми всіх страхових сум за укладеними договорами страхування, з урахуванням певних умов Договору страхування.

17.3. Сумарне страхове відшкодування, що виплачується усіма Страховками, не повинне перевищувати фактичних збитків, понесених Страхувальником та підтверджених відповідними документами.

18. НЕДІЙСНІСТЬ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

18.1. Договір страхування вважається недійсним з моменту його укладання у випадках передбачених Цивільним кодексом України.

18.2. Договір страхування вважається недійсним і не підлягає виконанню також у разі:

18.2.1. якщо його укладено після настання страхового випадку;

18.2.2. якщо об'єктом договору страхування є майно, яке підлягає конфіскації на підставі судового вироку або рішення, що набуло законної сили.

18.3. Договір страхування визнається недійсним у судовому порядку.

19. ФОРС-МАЖОР

19.1. Сторони Договору страхування звільняються від відповідальності за невиконання (повне або часткове) зобов'язань за Договором страхування у разі безпосереднього впливу на можливість виконання зобов'язань дії непереборної сили (форс-мажорних обставин).

19.2. **Форс-мажорними обставинами вважаються:**

19.2.1. війна, вторгнення, ворожі дії інших держав (з оголошенням війни або без);

19.2.2. громадянська війна, бунт, повстання, революції, встановлення військової або узурпаторської влади, громадські безладдя, введення військового стану;

19.2.3. конфіскація, націоналізація, вилучення, знищення або пошкодження майна за наказом чи рішенням уряду або інших органів державної влади;

19.2.4. блокада, ембарго, валютні обмеження, інші дії органів державної влади, що унеможливають виконання договірних зобов'язань;

19.2.5. застосування ядерної зброї, радіоактивне забруднення;

19.2.6. стихійні лиха на місці виконання зобов'язань;

19.2.7. інші незалежні від волевиявлення сторін події.

19.3. Сторони звільняються від відповідальності за невиконання зобов'язань за Договором страхування на час дії форс-мажорних обставин.

19.4. Сторона, яка не виконала зобов'язання через дію форс-мажорних обставин, повинна довести, що форс-мажорні обставини дійсно мали місце та що невиконання зобов'язань було наслідком форс-мажорних обставин і, що ця сторона не могла прийняти їх до уваги при укладанні Договору страхування, уникнути впливу форс-мажорних обставин, їх наслідків.

19.5. Сторона, яка не може виконати зобов'язання через дію форс-мажорних обставин, зобов'язана повідомити іншу, протягом 5 (п'яти) днів, з моменту їх настання, а при неможливості дотримання цього строку, при першій можливості, з подальшим письмовим повідомленням протягом 3 (трьох) днів. Якщо не було вчасно зроблено повідомлення про вплив форс-мажорних обставин на виконання зобов'язань, то Сторона, яка їх не виконала втрачає право посилатися на дію форс-мажорних обставин.

19.6. Сторона, яка не виконала зобов'язань, по закінченні дії форс-мажорних обставин повинна повідомити про це іншу сторону Договору страхування.

20. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

20.1. Спори за Договором страхування між Страхувальником та Страховиком вирішуються шляхом переговорів.

20.2. Якщо Сторони під час переговорів не дійшли згоди, вирішення спорів здійснюється в порядку, встановленому чинним законодавством України.

Додаток № 2 до правил добровільного страхування майна

особливі умови

добровільного страхування майна при виконанні БУДІВЕЛЬНО-МОНТАЖНИХ робіт

1. загальні положення. визначення та термінологія

1.1.1. Страхування будівельно-монтажних ризиків здійснюється відповідно до чинного законодавства України, на підставі цього Додатку до Правил добровільного страхування майна (Правил добровільного страхування будівельно-монтажних ризиків) (надалі по тексту – „**Правила**”) та договорів страхування.

1.1.2. Ці Правила визначають загальні умови проведення добровільного страхування будівельно-монтажних ризиків.

1.1.3. **Страховик** – Відкрите акціонерне товариство „Страхова компанія „Країна”.

1.1.4. **Страхувальники** – дієздатні фізичні або юридичні особи, які уклали із Страховиком договори страхування.

1.1.5. **Вигодонабувач** – фізична або юридична особа, яка визначена Страхувальником (за згодою Застрахованої особи) у Договорі страхування як особа, яка має право отримати страхову виплату у разі настання страхового випадку, якщо інше не передбачено Договором страхування.

1.1.6. **Страховий захист** – сукупність зобов'язань Страховика перед Страхувальником згідно з умовами Договору страхування.

1.1.7. **Страховий ризик** – певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.

1.1.8. **Страховий випадок** – подія передбачена Договором страхування, яка відбулась та в результаті якої заподіяно збиток майновим інтересам Страхувальника, і з настанням якої виникає обов'язок Страховика провести виплату страхового відшкодування Страхувальнику або Вигодонабувачу. Страховий випадок має місце тільки тоді, коли він стався протягом періоду дії Договору страхування.

1.1.9. **Страхова подія** – подія, що відбулася та має ознаки страхового випадку (для страхування будівельно-монтажних ризиків це знищення, пошкодження або втрата застрахованого майна на будівельному майданчику/монтажній площадці внаслідок подій, передбачених Договором страхування), що може бути визнана страховим випадком тільки після отримання і розгляду Страховиком всіх документів, що мають відношення до цієї події і складання страхового акту.

1.1.10. **Страхова сума** – грошова сума, у межах якої Страховик у відповідності до умов страхування зобов'язаний здійснити виплату при настанні страхового випадку.

1.1.11. **Страхова премія (страховий платіж, страховий внесок)** – плата за страхування, яку Страхувальник зобов'язаний внести Страховику згідно з Договором страхування.

1.1.12. **Навмисні дії Страхувальника** – дії Страхувальника, здійснюючи які, він передбачає настання збитків та свідомо прагне завдати шкоди застрахованому майну.

1.1.13. **Груба необережність** – нехтування правилами, інструкціями, нормами та іншими нормативно-правовими актами, що призвело до знищення або пошкодження застрахованого майна.

1.1.14. **Зміна ступеню ризику** – збільшення або зменшення ймовірності знищення пошкодження або втрати застрахованого майна внаслідок страхових ризиків, визначених Договором страхування.

1.1.15. **Витрати по розчищенню** – такі витрати, які повинні бути здійснені після страхового випадку для приведення території будівельного майданчика в стан, придатний для проведення відбудовних робіт.

1.1.16. **Територія страхування** – місце виконання будівельно-монтажних робіт, будівельний майданчик та прилегла до будівельного майданчика територія, якщо інше не обумовлено в Договорі страхування.

1.1.17. **Місце страхування** – зазначені у Договорі страхування будинки і споруди, приміщення у цих будинках або спорудах або земельні ділянки (території виробничих комплексів, підприємств, організацій).

1.1.18. **Умовна франшиза** – сума збитків, що не відшкодовується Страховиком згідно з Договором страхування, якщо розмір збитків не перевищує цієї суми. Збитки підлягають відшкодуванню у повному обсязі, якщо розмір збитків перевищує розмір умовної франшизи.

1.1.19. **Безумовна франшиза** – частина збитків, яка не відшкодовується Страховиком, згідно з Договором страхування

2. перелік об'єктів страхування

2.1. Об'єктом страхування є майнові інтереси, що не суперечать чинному законодавству України, пов'язані з володінням, користуванням, розпорядженням майном, яке має відношення до будівництва, монтажу, реконструкції, капітального ремонту будівель, споруд, інженерних мереж, технологічного обладнання та іншого майна юридичних та фізичних осіб.

2.2. Страхуванню за цими Правилами підлягають:

2.2.1. Будівельні матеріали й конструкції, витрати на заробітну плату, витрати по перевезенню, митні збори й мита, а також будівельні елементи й матеріали, що поставляються замовником;

2.2.2. Устаткування, що монтується, витрати на заробітну плату, витрати по перевезенню, мита й збори, а також матеріали, устаткування й послуги, що надаються Страхувальником (Страхувальнику);

2.2.3. Устаткування будівельного майданчика (тимчасові будинки й споруди, складські приміщення, будівельні ліси, інженерні комунікації), перелік чого обов'язково є невід'ємною частиною Договору страхування, що укладається на підставі цих Правил;

2.2.4. Витрати по розчищенню території від уламків (залишків) майна, що постраждало в результаті страхового випадку за умови, що в Договорі страхування (полісі) для цього передбачена окрема сума;

2.2.5. Об'єкти, що перебувають на будівельному майданчику або в безпосередній близькості до неї, що належать замовникові або підрядникові за винятком об'єктів, обговорених у п. 2.2.3. цих Правил;

2.2.6. Будівельні машини й устаткування, що використовуються на місці будівельно-монтажних робіт, що знаходяться під страховим захистом Страховика на підставі Договору страхування.

3. страхові ризики

3.1. Об'єкт страхування може бути застрахований як від усіх, так і від окремих з нижченаведених ризиків.

3.2. Об'єкти страхування відповідно до цих Правил можуть бути застраховані від нижченаведених ризиків:

3.2.1. **„Пожежа”** – під пожежею розуміється знищення чи пошкодження об'єкту страхування вогнем, здатним самостійно поширюватися поза місцями, спеціально призначених для його розведення і підтримки, а також збиток, заподіяний продуктами згорання і заходами пожежогасіння, які застосовуються з метою запобігання подальшого поширення вогню.

При настанні вказаних страхових випадків Страховик не відшкодовує збитки, що виникли внаслідок:

- a. знищення, пошкодження об'єкту страхування в результаті впливу на нього вогнем або теплом з метою обробки, переробки або з іншою метою;
- b. знищення, пошкодження об'єкту страхування, за допомогою якого або в якому вогонь або тепло спеціально створюється та/або який спеціально призначений для його розведення, підтримки, поширення, передачі, крім випадків, коли такий об'єкт страхування був знищений, пошкоджений внаслідок дії вогню, здатного самостійно поширюватися поза місцями, спеціально призначеними для його розведення і підтримки;
- c. знищення, пошкодження об'єкту страхування в результаті впливу на нього високих температур (перегрів, тління, займання), крім випадків, коли такий вплив був викликаний настанням подій (застрахованих ризиків), вказаних у Договорі страхування;
- d. знищення, пошкодження застрахованих двигунів внутрішнього згорання та їх механізмів внаслідок вибухів, що виникають у камері згорання;
- e. знищення або пошкодження застрахованого електричного обладнання (включаючи електропроводку) внаслідок порушення ізоляції, короткого замикання, замикання в обмотці, замикання на корпус або на землю, іскріння, відмови вимірювальних, регулюючих приладів та приладів, що забезпечують безпеку.

Якщо внаслідок зазначеного впливу електричного струму сталася пожежа або вибух, то збиток, заподіяний майновим інтересам Страхувальника підлягає відшкодуванню, за винятком вартості знищеного або пошкодженого електричного обладнання, що стало джерелом виникнення пожежі або вибуху.

3.2.2. **„Вибух”** – під вибухом розуміється стрімко протікаючий викид великої кількості енергії, заснованого на властивості розширення газів або пари, вибух резервуара (казана, трубопроводу) має місце тільки у випадку, коли його стінка зруйнована таким чином, що відбувається раптове вирівнювання різниці в тиску всередині і поза резервуаром. Якщо вибух всередині резервуара відбувається внаслідок хімічної реакції, то збиток, заподіяний у результаті цього, резервуару, повинен бути відшкодований також і у випадку відсутності порушення цілісності його стінок. Пошкодження або знищення об'єкту страхування в результаті впливу зниженого тиску відшкодуванню не підлягає.

При настанні вказаних страхових випадків, якщо інше не передбачене Договором страхування, Страховик не відшкодовує збитки, що виникли внаслідок:

- a. проведення санкціонованих компетентними органами вибухових робіт;
- b. вибухів, які протікають в камерах згорання двигунів внутрішнього згорання;
- c. вакууму або розрідженням газу в резервуарі;
- d. будь-яких явищ, не заснованих на прагненні пари або газів до розширення, навіть якщо такі явища супроводжуються звуковою або ударною хвилею, наприклад: розрив турбін або маховиків внаслідок відцентрової сили („фізичний вибух”), розрив посудин внаслідок тиску рідини або дефекту матеріалу посудини.

3.2.3. **„Удар блискавки”** – під ударом блискавки мається на увазі перехід розряду блискавки (атмосферного електричного розряду) на об'єкт страхування.

Якщо інше не передбачене Договором страхування при настанні вказаних страхових випадків Страховик не відшкодовує збитки електричним пристроям, що виникли внаслідок удару блискавки, за винятком випадків безпосереднього переходу розряду блискавки на об'єкт страхування.

3.2.4. **„Падіння літальних апаратів”** – під падінням літальних апаратів розуміється знищення чи пошкодження об'єкта страхування в результаті падіння пілотованих літальних апаратів та/або їх частин.

Якщо інше не передбачене Договором страхування при настанні вказаних страхових випадків Страховик не відшкодовує збитки, що виникли внаслідок падіння пілотованих літальних апаратів та їх частин, що належать Страхувальнику, членам його сім'ї або працюючим у нього особам, а також знаходяться у вказаних осіб у тимчасовому користуванні.

3.2.5. **„Стихійні явища”** – під стихійними явищами розуміється знищення чи пошкодження об'єкту страхування в результаті настання одного з зазначених у Договорі страхування випадків. Настання застрахованої події підтверджується державними органами, що відповідають за подібні ситуації (як-то Гідрометцентр України, МНС України, інші державні органи, які згідно з чинним законодавством України можуть підтверджувати факт заподіяння шкоди в результаті стихійних явищ).

При страхуванні від стихійних явищ Страховик відшкодовує збиток, заподіяний Страхувальнику в результаті знищення або пошкодження об'єкту страхування внаслідок:

- a. безпосереднього впливу стихійних явищ на об'єкт страхування;
- b. падіння на об'єкти страхування частин будівель, дерев та інших предметів під впливом стихійних явищ.

Пожежа, викликана стихійним явищем, вважається страховим випадком згідно з умовами п.3.2.1. цих Правил.

Під стихійними явищами, відповідно до цих Правил страхування розуміються збитки завдані внаслідок:

3.2.5.1. **урагану (бури):** при страхуванні від урагану (бури), під ураганом розуміється викликаний погодними умовами рух повітряної маси з силою вітру, що відповідає 8 (восьми) балам за шкалою Бофорта (швидкість вітру більше ніж 60 (шістдесят) км/год.). Якщо для місця, де стався страховий випадок, неможливо встановити силу вітку, то вона вважається такою, що відповідає силі вітру при урагані (бурі), якщо Страхувальник доведе одне з наведеного нижче:

3.2.5.1.1. що рух повітряної маси у місці страхування або його околицях став причиною знищення або пошкодження будівель, що перебувають у бездоганному стані, або іншого майна, здатного витримувати відповідну силу вітру;

3.2.5.1.2. що знищення або пошкодження завдані об'єкту страхування, могли статися тільки внаслідок урагану (бури).

При страхуванні від урагану (бурі) Страховик не відшкодовує збиток, заподіяний Страхувальнику в результаті знищення або пошкодження об'єкту страхування, які сталися внаслідок:

- a. повені, викликані ураганом (бурею);
- b. селевих потоків, викликаних ураганом (бурею);
- c. зсувів, осідання або посувань ґрунту, викликаних бурею;

3.2.5.2. **граду:** при страхуванні від граду Страховик не відшкодовує збиток, заподіяний Страхувальнику в результаті затоплення, викликаного недостатньою пропускною спроможністю каналізаційних (внутрішніх та зовнішніх) систем;

3.2.5.3. **зливи, тиску сніжного покриву:** при страхуванні від зливи і тиску сніжного покриву внаслідок випадання підвищеної кількості таких опадів, підвищеним маєтись на увазі випадання протягом доби опадів у кількості, що перевищує одну середньомісячну норму випадання опадів для території, у межах якої знаходиться місце страхування.

При страхуванні від зливи Страховик не відшкодовує збиток, заподіяний Страхувальнику в результаті знищення або пошкодження об'єкту страхування, які сталися внаслідок:

- 3.2.5.3.1. повені, виходу водойм з берегів і селевих потоків, викликаних випаданням підвищеної кількості опадів;
- 3.2.5.3.2. сходу лавин, викликаного випаданням підвищеної кількості снігу;
- 3.2.5.3.3. гірських обвалів, викликаних випаданням підвищеної кількості опадів;
- 3.2.5.3.4. селевих потоків, викликаних випаданням підвищеної кількості опадів;
- 3.2.5.3.5. затоплення, викликаного недостатньою пропускною можливістю каналізаційних (внутрішніх та зовнішніх) систем;

3.2.5.4. **повені, паводків:** при страхуванні від повені і паводків під збитком, заподіяним повинню або паводком, маєтись на увазі збиток, заподіяний внаслідок затоплення місця страхування, викликаного виходом з берегів води наземних (стоячих або проточних) водоймах.

При страхуванні від повені і паводка Страховик не відшкодовує збиток, заподіяний майновим інтересам Страхувальника внаслідок:

- 3.2.5.4.1. виходу води з берегів наземних водойм, який можна було передбачити виходячи з місцевих умов (рельєф місцевості, клімат, сезонні коливання води), характерних для місця страхування (вважається, що вихід води з берегів можна передбачити, якщо така подія відбувається в середньому частіше ніж один раз на п'ять років);
- 3.2.5.4.2. зсувів, осідання або посувань ґрунту, викликаних випаданням підвищеної кількості опадів;

3.2.5.4.3. затоплення, викликаного недостатньою пропускнуою можливістю каналізаційних (внутрішніх та зовнішніх) систем.

Якщо інше не передбачено Договором страхування, страховий захист, що надається відповідно до умов 3.2.5.3. та 3.2.5.4. цих Правил, діє тільки у тому випадку, коли Страхувальник виконує такі заходи безпеки на доповнення до тих, які вказані в розділі 15 цих Правил:

а. підтримує в належному стані водовідвідні та каналізаційні труби, які знаходяться на місці страхування;

б. встановив заслінки в трубах, які пов'язані безпосередньо з каналізаційною системою і через які вода може проникнути до об'єкту страхування або приміщення із зовнішніх каналізаційних систем.

3.2.5.5. **зсув і осідання ґрунту:** при страхуванні від зсувів і осідання ґрунту Страховик не відшкодовує збиток, заподіяний майновим інтересам Страхувальника внаслідок:

3.2.5.5.1. повені, викликаної зсувом та/або осіданням ґрунту;

3.2.5.5.2. гірських обвалів або сходу лавин, викликаних зсувом та/або осіданням ґрунту.

3.2.5.6. **землетрусів:** при страхуванні від землетрусу під таким мається на увазі струс земної поверхні, зумовлений природними геофізичними процесами; при цьому, відшкодуванню підлягає збиток, заподіяний майновим інтересам Страхувальника внаслідок землетрусу, сила якого перевищувала три бали за шкалою Ріхтера.

При страхуванні від землетрусу Страховик не відшкодовує збиток, заподіяний майновим інтересам Страхувальника внаслідок:

3.2.5.6.1. повені, викликаної землетрусом;

3.2.5.6.2. гірських обвалів або сходу лавин, викликаних землетрусом;

3.2.5.6.3. селевих потоків, викликаних землетрусом;

3.2.5.6.4. зсувів та осідання ґрунту, викликаних землетрусом;

3.2.5.6.5. вулканічного землетрусу.

3.2.5.7. **шторму, штормового вітру:** при страхуванні від шторму (штормового вітру), під штормом (штормовим вітром) розуміється викликаний погодними умовами рух повітряної маси з силою вітку, що відповідає восьми балам за шкалою Бофорту (швидкість вітку більш ніж 60 (шістдесят) км/год.), що супроводжується випаданням опадів і припливною хвилею. Якщо для місця, де стався страховий випадок, неможливо встановити силу вітру, то вона вважається такою, що відповідає силі вітру при штормі (штормовому вітрі), якщо Страхувальник доведе одне з наведеного нижче:

3.2.5.7.1. що рух повітряної маси в місці страхування або його околицях став причиною знищення або пошкодження будівель, які перебувають у бездоганному стані або іншого майна, здатного витримувати відповідну силу вітру;

3.2.5.7.2. що знищення або пошкодження об'єктів страхування могли статися тільки внаслідок шторму (штормового вітру).

При страхуванні від шторму (штормового вітру) Страховик не відшкодовує збиток, заподіяний Страхувальнику в результаті знищення, пошкодження об'єктів страхування, які сталися внаслідок:

- a. повені, викликаної штормом (штормовим вітром);
- b. гірських обвалів і сходів лавин, викликаних штормом (штормовим вітром);
- c. селевих потоків, викликаних штормом (штормовим вітром);
- d. зсувів, осідання або посувань ґрунту, викликаних штормом (штормовим вітром).

3.2.5.8. **гірських обвалів і сходів лавин:** при страхуванні від гірських обвалів і сходів лавин під гірськими обвалами і лавиною мається на увазі швидкий рух вниз зі схилу маси каменів або землі або снігів внаслідок дії сил гравітації.

При страхуванні від гірських обвалів і сходів лавин Страховик не відшкодовує збиток, заподіяний Страхувальнику в результаті знищення або пошкодження об'єктів страхування, які сталися внаслідок:

3.2.5.8.1. повені, викликаної гірським обвалом або сходом лавин;

3.2.5.8.2. ерозії берегової лінії (морської, річкової, озерної).

Якщо інше не передбачено Договором страхування Страховик не відшкодовує збитки у випадку, якщо гірські обвали або сход лавин сталися в результаті будь-яких робіт із розбирання, зносу або руйнування.

3.2.5.9. **селевих потоків:** при страхуванні від селевих потоків Страховик не відшкодовує збиток, заподіяний Страхувальнику в результаті знищення або пошкодження об'єктів страхування, які сталися внаслідок:

3.2.5.9.1. повені, викликаної селевими потоками;

3.2.5.9.2. гірських обвалів і сходів лавин, викликаних селевими потоками;

3.2.5.9.3. зсувів і осідання ґрунту, викликаних селевими потоками.

3.2.5.10. **виверження вулкана:** при страхуванні від виверження вулкана підлягає відшкодуванню збиток, нанесений майновим інтересам Страхувальника, внаслідок будь-якої форми вияву вулканічної діяльності а саме – напливу лави, вулканічного землетрусу, викиду хмари розжареної золи, осідання у вигляді попелу, пемзи, заливання хвилею.

При страхуванні від виверження вулкана Страховик не відшкодовує збиток, заподіяний Страхувальнику в результаті знищення, пошкодження об'єктів страхування, які сталися внаслідок:

3.2.5.10.1. повені, викликаної виверженням вулкана;

3.2.5.10.2. гірських обвалів і сходу лавин, викликаних виверженням вулкана;

3.2.5.10.3. зсувів і осідання ґрунту, викликаних виверженням вулкана.

3.2.5.11. **цунамі:** при страхуванні від цунамі Страховик не відшкодовує збиток, заподіяний Страхувальнику в результаті знищення або пошкодження об'єктів страхування, які сталися внаслідок:

3.2.5.11.1. повені, викликаній цунамі;

3.2.5.11.2. зсувів і осідання ґрунту, викликаних цунамі.

3.2.5.12. **тайфуну:** при страхуванні від тайфуну Страховик не відшкодовує збиток, заподіяний Страхувальнику в результаті знищення або пошкодження об'єктів страхування, які сталися внаслідок:

3.2.5.12.1. повені, викликаній тайфуном;

3.2.5.12.2. зсувів, осідання або посувань ґрунту, викликаних тайфуном;

3.2.5.12.3. селевих потоків, викликаних тайфуном.

3.2.5.13. **вихору:** при страхуванні від вихору Страховик не відшкодовує збиток, заподіяний Страхувальнику в результаті знищення або пошкодження об'єктів страхування, які сталися внаслідок повені, викликаній вихором.

3.2.6. **„Протиправні дії третіх осіб”** – під протиправними діями третіх осіб розуміється завдання збитку майновим інтересам Страхувальника внаслідок крадіжки зі зломом, хуліганства, грабежу, розбою:

3.2.6.1. **крадіжка зі зломом** – таємне викрадення об'єктів страхування або їх частин з території страхового покриття внаслідок проникнення туди з використанням відмичок, підроблених ключів або інших технічних засобів (інструментів) чи фізичної сили, якщо при цьому залишаються відповідні сліди проникнення, які можна кваліфікувати як доказ такого проникнення. При цьому, самого лише факту зникнення об'єктів страхування або їх частин недостатньо для доказу факту проникнення;

3.2.6.2. **хуліганство** – пошкодження або знищення об'єктів страхування або їх частин на території страхового покриття внаслідок навмисних дій третіх осіб, що грубо порушують громадський порядок;

3.2.6.3. **грабіж, розбій** – пошкодження, знищення або втрата об'єктів страхування або їх частин, якщо з метою заволодіння об'єктів страхування або його частин відбувся напад на Страхувальника (Вигодонабувача), членів його сім'ї або його робітників із застосуванням насилля, що, як представляло небезпеку для їх життя і здоров'я, так і не представляло, але могло представляти таку небезпеку.

При настанні вказаних страхових випадків, якщо інше не передбачене Договором страхування, Страховик не відшкодовує збитки, що виникли внаслідок:

3.2.6.3.1. дій осіб, які проживають із Страхувальником (Вигодонабувачем) та ведуть з ним спільне господарство, що мають ознаки подій, вказаних в п.3.2.6. цих Правил;

- 3.2.6.3.2. навмисних дій працівників Страхувальника (Вигодонабувача);
- 3.2.6.3.3. пошкодження, знищення об'єктів страхування внаслідок пожежі, вибуху або інших подій, які не є страховими за умовами Договору страхування, навіть якщо ці події стали наслідком випадків, вказаних в цьому пункті;
- 3.2.6.3.4. шахрайства;
- 3.2.6.3.5. викрадення об'єктів страхування або їх частин, якщо сліди використання відмичок та інших допоміжних засобів не можуть кваліфікуватися як доказ факту проникнення зловмисника в приміщення на території страхового покриття;
- 3.2.6.3.6. якщо об'єкт страхування знаходився під охороною спеціальних систем захисту і така система була вимкнена, в тому числі у зв'язку з її несправністю, за виключенням випадку, якщо система охорони була виведена з ладу зловмисниками;
- 3.2.6.3.7. незрозумілої втрати, містичного зникнення, недостач, встановлених під час інвентаризації, недостач внаслідок помилок в обліку і розрахунках під час проведення інвентаризації;
- 3.2.6.3.8. нанесення на об'єкти страхування малюнків, написів, приклеюванням паперової, плівкової та іншої поліграфічної продукції (об'яви, реклама, плакати, листівки), інших подібних дій.
- 3.2.7. **„Аварія”** – під аварією розуміється небезпечна подія техногенного або природного характеру, як на території страхування, так і за її межами, в результаті якої об'єкт страхування був знищений або пошкоджений. Якщо інше не передбачено Договором страхування, Страховик не відшкодовує збитки, що спричинили пошкодження, знищення об'єктів страхування внаслідок „Пожежі”, „Вибуху” або „Механічних пошкоджень”;
- 3.2.8. **„Механічні пошкодження”** – під механічними пошкодженнями розуміється збиток, заподіяний майновим інтересам Страхувальника в результаті настання раптового впливу предметів, рідин, газу, що здатні самостійно пересуватися внаслідок дії фізичних сил, зокрема:
- 3.2.8.1. наїзд на об'єкти страхування транспортних засобів або будівельних машин і устаткування;
- 3.2.8.2. непередбачене падіння будь-яких предметів (дерев, гілок, радіо-, телевізійних та супутникових антен або їх частин);
- 3.2.8.3. пошкоджень, викликаних напором води та інших рідин;
- 3.2.8.4. ударна хвиля надзвукових літаків.
- При настанні вказаних страхових випадків, якщо інше не передбачене Договором страхування, Страховик не відшкодовує збитки, що виникли внаслідок:
- a. удару та зіткнень, причиною яких став залізничний, повітряний і водяний транспорт;
- b. стихійних явищ;

- c. дії вогню, вибуху, навіть якщо ці події стали наслідком випадків, наведених в п.3.2.8. цих Правил;
- d. розмокаючої (роз'їдаючої) дії води або інших рідин;
- e. протиправних дій третіх осіб;
- f. зсуву, осідання або іншого руху ґрунту, якщо вони викликані проведенням вибухових робіт, вийманням ґрунту із котлованів або кар'єрів, засипкою пустот або проведенням земляних робіт, навіть якщо безпосередня або віддалена причина цих явищ і підпадає під дію цього страхового ризику;
- g. падіння конструктивних елементів і уламків (частин) об'єкту страхування, викликаного його частковим зруйнуванням або пошкодженням внаслідок ветхості (зносу) цього об'єкту та/або виробничих (будівельних) дефектів;
- h. загибелі та/або пошкодження об'єктів страхування через зміну температури, перебоїв в постачанні електроенергії, тепла або кондиційованого повітря, навіть якщо вони виникли внаслідок страхового випадку, передбаченого даним покриттям.

3.3. За Договором страхування, укладеним відповідно до цих Правил, Страховиком можуть бути відшкодовані такі додаткові витрати Страхувальника, що мали місце в результаті страхового випадку:

3.3.1. витрати щодо очищення території страхування, включаючи знос частин об'єктів страхування, що залишилися, у тому числі будівель, споруд, вивезення сміття та інших залишків на найближче місце звалища, складування і знищення (витрати щодо розчищення чи демонтажу), при цьому, витрати, пов'язані з обеззараженням землі і води, не відшкодовуються;

3.3.2. витрати, які виникли в результаті того, що для відновлення об'єктів страхування або установки на колишнє місце, в разі якщо об'єкт страхування був знищений при настанні страхового випадку, інше майно повинне було бути переміщене, змінене або захищене (витрати на переміщення і захист), наприклад, витрати на демонтаж і монтаж машин та обладнання, пов'язаний з перенесенням, зносом і відновленням стін і частин будівель або на розширення наявних отворів;

3.3.3. витрати на відновлення планів та ділових книг, картотек, креслень, у тому числі на магнітних плівках, дисках, дискетах і інших носіях інформації, включаючи відшкодування вартості матеріалу самих носіїв інформації за заявленою страховою вартістю; якщо відновлення інформації не потрібно, або вона не відновлена протягом двох місяців від дня настання страхового випадку, то Страховик відшкодовує тільки вартість самих носіїв інформації;

3.3.4. витрати щодо термінової доставки об'єкту страхування, повністю аналогічного застрахованому і загиблому або втраченому, або частин, деталей чи вузлів, необхідних для ремонту застрахованого пошкодженого об'єкту;

3.3.5. інші розумні і доцільні витрати Страхувальника, обумовлені у Договорі страхування.

4. виключення із страхових випадків та обмеження страхування

4.1. Якщо у Договорі страхування не передбачено інше, не підлягають відшкодуванню збитки, заподіяні майновим інтересам Страхувальника внаслідок знищення або пошкодження об'єктів страхування в результаті:

4.1.1. війни, вторгнення військ, дій противника, військових дій (незалежно від того оголошена війна чи ні), громадянської війни,

4.1.2. мятежу, революції, повстання, бунту, безладдя, страйку, локауту, терористичних актів, громадських заворушень, захоплення влади військовими, або протиправного захоплення влади, дій протиправно діючих осіб або осіб, діючих за дорученням або у зв'язку з політичними організаціями, заколоту, конфіскації, примусового відчуження, реквізиції, руйнування або пошкодження за наказом проголошеного або фактичного уряду або органа влади;

4.1.3. ядерного інциденту, впливу іонізуючого випромінювання;

4.1.4. навмисних дій або грубої необережності Страхувальника або особи, на користь якої укладено Договір страхування та/або їх представників;

4.1.5. повного або часткового припинення робіт;

4.1.6. помилок, допущених при проектуванні об'єкта будівництва;

4.1.7. помилок у конструкції, дефектів матеріалу крім дефектів матеріалу, які не могли бути виявлені при належному прийманні матеріалів, помилок, допущених при проведенні будівельно-монтажних робіт;

4.1.8. корозії, гниття, природного зносу, самозаймання або інших природних властивостей окремих предметів, зниження вартості в результаті невикористання або дії звичайних погодних умов;

4.1.9. стихійних явищ при оголошенні до моменту укладення Договору страхування території страхового покриття зоною стихійного лиха;

4.1.10. дії тварин, птахів, ушкодження гризунами;

4.1.11. у будь-якому випадку Страховик не відшкодовує збиток, заподіяний майновим інтересам Страхувальника у результаті знищення або пошкодження об'єктів страхування, що мали місце до або на дату укладення Договору страхування і які повинні були бути відомі Страхувальнику (Вигодонабувачу) або його відповідальним особам;

4.1.12. помилок, нестач або дефектів, які були відомі Страхувальникові або особі, на користь якої укладено договір страхування, або їх представникам до настання нещасного випадку (страхового випадку);

4.1.13. недотримання Страхувальником правил, інструкцій і інших документів, що регламентують порядок забезпечення схоронності, експлуатації й обслуговування застрахованого об'єкта, а також використання цього об'єкта для інших цілей, ніж ті, для яких він призначений;

4.1.14. невиконання Страхувальником (Вигодонабувачем) правил техніки безпеки, правил пожежної безпеки при проведенні будівельно-монтажних робіт на застрахованих об'єктах;

4.1.15. експериментальних або дослідницьких робіт;

4.1.16. заміни, ремонту чи виправлення дефектних матеріалів та/або комплектуючих. Але це виключення застосовується тільки щодо дефектних матеріалів та/або комплектуючих, які були виявлені відразу, та не застосовується щодо збитків, нанесених якісному майну внаслідок впливу дефектних матеріалів та/або комплектуючих;

4.1.17. загибелі або пошкодження папок з документами, креслень, рахунків, розрахунків, грошей, марок, боргових зобов'язань, записів, цінних паперів, чеків;

4.1.18. загибелі або пошкодження транспортних засобів, що використовуються на шляхах загального використання, засобів водного або авіаційного транспорту;

4.1.19. загибелі або пошкодження будівельної техніки та обладнання внаслідок електричних або механічних неполадок, падінь, поломок та порушень, замерзання охолоджувачів та інших рідин, вживання неякісних лубрикантів, нестачею пального та охолоджувачів. Але якщо внаслідок цих неполадок та порушень матиме місце випадок, що спричинить шкоду іншому майну на будівельному майданчику, то такий збиток буде покриватися страхуванням;

4.1.20. якщо інше не обумовлено у Договорі страхування, не підлягає відшкодуванню збиток, заподіяний будівлям і спорудам, які заборонені до експлуатації та реконструкції державними органами згідно з чинним законодавством і нормативними актами України, і майну, що знаходиться в цих будівлях і спорудах;

4.1.21. не підлягають відшкодуванню збитки, що виявлені лише в ході інвентаризації;

4.1.22. не підлягають відшкодуванню збитки, що не перевищують розмір франшизи.

4.2. Якщо у Договорі страхування не передбачено інше, страхуванням не покриваються непрямі збитки будь-якого характеру, включаючи штрафи, пені, збитки внаслідок затримок та збитки, виявлені тільки у ході інвентаризації.

4.3. Згідно з цими Правилами Страховик не відшкодовує фінансові витрати, упущену вигоду інші побічні збитки Страхувальника, викликані настанням страхового випадку (втрата прибутку, перерва у виробництві).

4.4. Договором страхування (сертифікатом, полісом) може бути передбачені інші виключення із страхових випадків та обмеження страхування, що не протирічать чинному законодавству України та положенням цих Правил страхування.

5. строк та місце дії договору страхування

5.1. Договір страхування набуває чинності після сплати Страхувальником страхової премії або першої її частини, але не раніше вказаної у Договорі страхування дати. Якщо не зазначено інше Договір страхування набуває чинності з 00 годин 00 хвилин

наступного календарного дня після дня сплати страхового платежу. Днем сплати страхового платежу вважається: за безготівковим розрахунком – день надходження грошових коштів на рахунок Страховика, за готівковим розрахунком – день сплати готівкою.

5.2. Дія страхового захисту починається з моменту вивантаження майна на будівельному майданчику/монтажній площадці, але не раніше умовленої у Договорі страхування дати, продовжується протягом всього часу будівництва, монтажу, холостих та тестових випробувань обладнання, та закінчується у момент здачі об'єкту до експлуатації, але не пізніше дати, вказаної у Договорі страхування.

5.3. За згодою сторін строк страхування може встановлюється:

5.3.1. на весь період проведення робіт згідно з проектом організації будівництва та проекту проведення робіт;

5.3.2. на окремі етапи робіт, користуючись при цьому локальними кошторисами;

5.3.3. на календарний строк.

5.4. Якщо з причин, не залежних від Страхувальника або особи, на користь якої укладено Договір страхування, роботи будуть зупинені на період не більш трьох місяців, Договір страхування буде зупинено на вказаний період та знову вступить у силу при поновленні робіт з збільшенням періоду страхування на строк зупинення робіт без сплати додаткової премії. У всіх інших випадках період страхування може бути подовжений тільки за угодою між Страховиком та Страхувальником зі сплатою додаткової премії, що підлягає узгодженню. Ніяка частина премії не підлягає поверненню, якщо у результаті прискорення робіт страховий період закінчився раніше дати, вказаної у Договорі страхування. Після поновлення будівельно-монтажних робіт дія Договору страхування продовжується при наданні Страхувальником титульних списків на фінансування відповідних документів за результатами проведення інвентаризації при умові участі представника Страховика в інвентаризаційній комісії перед поновленням будівництва та/або монтажних робіт.

5.5. Страхуванням покриваються споруди, обладнання, машини, запасні частини до них, матеріали та інше майно, що знаходяться лише на будівельному майданчику/монтажній площадці, що позначений у Договорі страхування та знаходиться на території України або за її межами.

5.6. Дія Договору страхування може розповсюджуватись на територію України, а також за її межі, якщо це не суперечить чинному законодавству України.

6. порядок визначення розмірів страхових сум

6.1. Розмір страхової суми визначається за домовленістю між Страховиком та Страхувальником під час укладення Договору страхування або внесення змін до Договору страхування.

6.2. Якщо інше не передбачено Договором страхування розмір страхової суми у відношенні до певного об'єкту страхування дорівнює:

6.2.1. для об'єкту страхування визначеного п.п.2.2.1 та 2.2.2. цих Правил – вартості будівельно-монтажних робіт, визначених договором на виконання таких робіт та вартості матеріалів та устаткування наданих Страхувальником на підставі укладених ним договорів але не більше їх дійсної вартості;

6.2.2. для об'єкту страхування визначеного п.п.2.2.3. та 2.2.5. цих Правил – балансовій вартості об'єкта нерухомого майна або дійсній вартості такого об'єкту визначеної у відповідності до норм чинного законодавства України;

6.2.3. для об'єкту страхування визначеного п.п.2.2.4. та 2.2.6 цих Правил – дійсній вартості зазначених об'єктів;

6.2.4. Окремі страхові суми можуть бути встановлені для:

6.2.4.1.обладнання, що знаходиться на будівельному майданчику та біля нього, будівельних машин та механізмів;

6.2.4.2.майна, що знаходиться на будівельному майданчику та витрат на розчищення території;

6.2.4.3.майна, що належить або знаходиться на зберіганні у Страхувальника та розміщене на будівельному майданчику чи коло нього;

6.2.4.4.інших додаткових витрат, зазначених в договорі страхування.

6.3. Для визначення вартості об'єкту страхування, за згодою Страховика і Страхувальника може проводитися незалежна оцінка майна.

6.4. Непрямі збитки вважаються застрахованими, якщо це передбачено Договором страхування. Розмір страхової суми для застрахованих непрямих збитків визначається Договором страхування.

6.5. Страхові суми встановлюються окремо по кожному застрахованому об'єкту або по сукупності об'єктів, вказаних в Договорі страхування.

6.6. Якщо страхова сума, встановлена у Договорі страхування менше дійсної вартості застрахованого об'єкта на момент настання страхового випадку, страхове відшкодування виплачується пропорційно співвідношенню страхової суми та дійсної вартості застрахованого об'єкта. Відповідність страхових сум дійсній вартості встановлюється окремо по кожному застрахованому об'єкту або сукупності об'єктів, вказаних у Договорі страхування.

6.7. Якщо страхова сума значно перевищує дійсну вартість застрахованого об'єкту, як Страховик, так і Страхувальник можуть вимагати зниження страхових сум та відповідного перерахунку страхової премії, а Договір страхування вважається недійсним відносно тієї частини страхової суми, яка перевищує дійсну вартість застрахованого об'єкту.

6.8. У Договорі страхування за згодою сторін може встановлюватися ліміт відповідальності Страховика, тобто максимальна сума страхового відшкодування за окремими страховими ризиками, кількості страхових випадків, за іншим критерієм.

7. порядок укладання договору страхування

7.1. Для укладання Договору страхування Страхувальник подає Страховику письмову заяву за формою, встановленою Страховиком, або іншим чином заявляє про свій намір укласти Договір страхування.

7.2. Договір страхування укладається на підставі цих Правил. Ці Правила та письмова заява Страхувальника є невід'ємними частинами укладеного на їх основі Договору страхування. При заповненні бланку заяви Страхувальнику необхідно відповісти на ряд запитань, на підставі яких визначається розмір страхового платежу. Заповнення заяви не зобов'язує Страхувальника продовжувати укладення договору страхування. З моменту отримання заяви від Страхувальника Страховик залишає за собою право відмовитися від прийняття ризику на страхування без пояснення причин.

7.3. До Договору страхування додається опис застрахованого об'єкта будівництва/монтажу із зазначенням етапів будівництва/монтажу, його вартості, завірений підписом керівника підприємства та скріплений печаткою підприємства (для Страхувальників-юридичних осіб).

7.4. При укладенні Договору страхування Страхувальник на вимогу Страховика зобов'язаний пред'явити майно для огляду та документи, що підтверджують вартість майна і право розпорядження (користування) майном, що підлягає страхуванню (доручення на право користування або розпорядження майном, довідка-рахунок, митна декларація). В будь-який момент протягом терміну дії Договору страхування Страховик має право прибути на місце знаходження майна, оглянути його і ознайомитись з документацією на нього.

7.5. При укладенні Договору страхування Страховик має право запросити у Страхувальника баланс або довідку про фінансовий стан, підтверджену аудиторською фірмою.

7.6. Страховик на підставі поданих документів визначає ступінь ризику та розмір страхового тарифу з визначенням суми страхового платежу, строків внесення страхового платежу та узгоджує інші умови взаємовідносин Сторін.

7.7. До моменту укладення Договору страхування Страхувальник зобов'язаний повідомити Страховика про всі відомі Страхувальнику обставини, які мають суттєве значення для визначення ймовірності настання страхового випадку і розміру можливих збитків в разі його настання. Якщо після укладення Договору страхування було встановлено, що Страхувальник повідомив неправдиві відомості про суттєві обставини страхування, Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування.

7.8. Факт укладання Договору страхування може посвідчуватись страховим свідоцтвом (полісом, сертифікатом), що є формою Договору страхування.

7.9. Страхувальник-резидент України згідно з укладеним Договором страхування має право вносити платежі лише у грошовій одиниці України, а Страхувальник-нерезидент - іноземною валютою або у грошовій одиниці України. Якщо дія Договору страхування поширюється на іноземну територію відповідно до укладених угод з іноземними партнерами, то порядок валютних розрахунків регулюються відповідно до вимог чинного законодавства України про валютне регулювання.

7.10. Всі зміни і доповнення до Договору страхування вносяться в письмовій формі за взаємною згодою Сторін.

7.11. Страхувальники мають право при укладанні Договорів страхування призначати громадян або юридичних осіб (Вигодонабувачів), які можуть зазнати збитків у результаті настання страхового випадку, для отримання страхового відшкодування, а також змінювати їх до настання страхового випадку, якщо інше не передбачено Договором страхування. Права та обов'язки Вигодонабувача визначаються Договором страхування.

7.12. У випадку втрати Страхувальником Договору страхування у період його дії йому видається дублікат. Після цього втрачений примірник Договору страхування вважається недійсним і ніякі виплати згідно з ним не проводяться.

7.13. Страхувальники мають право при укладанні Договорів страхування призначати фізичних або юридичних осіб (Вигодонабувачів), які можуть зазнати збитків у результаті настання страхового випадку, для отримання страхового відшкодування, а також змінювати їх до настання страхового випадку. Права та обов'язки Вигодонабувача визначаються Договором страхування.

8. страхові тарифи. страхові платежі

8.1. Страхові тарифи обчислюються Страховиком актуарно (математично) на підставі відповідної статистики настання страхових випадків. Страхові тарифи залежать від складності будівництва/монтажу, ступеню ризику, призначення будинків, приміщень, обладнання, розміру франшизи та інших умов страхування.

8.2. Страхові тарифи на період будівництва/монтажу об'єктів наведені в Додатку № 3 до цих Правил.

8.3. При укладанні Договору страхування за згодою Сторін можуть встановлюватися ліміти відповідальності Страховика (максимальне страхове відшкодування, яке виплачується по окремому застрахованому об'єкту, страховому випадку, групі випадків) та франшизи.

8.4. Сплата страхової премії здійснюється готівкою або по безготівковому розрахунку, одноразово чи частинами відповідно до умов Договору страхування.

8.5. Якщо Страхувальник при укладанні Договору страхування на підставі виданих йому експертами Страховика рекомендацій виконає їх, Страховик має право зменшити розмір страхової премії, на умовах передбачених Договором страхування.

8.6. При укладанні Договору страхування на новий об'єкт будівництва/монтажу і відсутності виплат страхового відшкодування за минулий об'єкт, Страховик може надавати Страхувальнику знижки.

9. права та обов'язки сторін

9.1. Страхувальник має право:

9.1.1. при укладанні Договору страхування призначити Вигодонабувача, а також замінювати його до настання страхового випадку;

9.1.2. отримати страхове відшкодування у межах страхової суми з урахуванням певних умов, обумовлених Договором страхування;

9.1.3. ініціювати внесення змін до умов Договору страхування;

9.1.4. ініціювати дострокове припинення дії Договору страхування;

9.1.5. якщо в період дії Договору страхування Страхувальник втрачає права юридичної особи внаслідок реорганізації, то права і обов'язки, що випливають з Договору страхування, переходять до правонаступника Страхувальника за згодою Страховика;

9.1.6. у випадку продажу або дарування майна, а також у разі розподілу майна, що є об'єктом страхування по Договору страхування, Страхувальник має право переоформити Договір страхування на нового власника, при цьому, повинні виконуватися вимоги цих Правил;

9.1.7. отримати копію Договору страхування в разі втрати оригіналу.

9.2. Страхувальник зобов'язаний:

9.2.1. своєчасно вносити страхові платежі;

9.2.2. при укладанні Договору страхування надавати Страховику інформацію про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику і надалі інформувати його про будь-яку зміну ступеня ризику протягом 2-х (двох) робочих днів з моменту коли сталися такі зміни;

9.2.3. при укладанні Договору страхування повідомити Страховику всю необхідну інформацію про об'єкт будівництва/монтажу, щодо якого укладається Договір страхування, а також надати можливість огляду;

9.2.4. повідомити Страховика про інші діючі договори страхування щодо цього об'єкта будівництва/монтажу;

- 9.2.5. дотримуватись технічних вимог та інструкцій при проведенні будівельно-монтажних робіт;
- 9.2.6. дотримуватись інструкцій по зберіганню, експлуатації і обслуговуванню застрахованого об'єкту, а також використовувати цей об'єкт тільки за прямим призначенням;
- 9.2.7. вести належний бухгалтерський облік та зберігати баланси й інвентарні описи (відомості) основних фондів за останні три роки;
- 9.2.8. негайно, як тільки йому стане відомо, але не пізніше 2-х (двох) календарних днів, письмово повідомити Страховика про зміну ступеня ризику або про кожен випадок, який в межах Договору страхування може бути признаний страховим та викликати будь-яку вимогу до Страховика;
- 9.2.9. повідомити відповідні компетентні органи чи служби;
- 9.2.10. вживати заходів щодо запобігання та зменшення збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку;
- 9.2.11. по можливості зберігати картину місця події, що має ознаки страхового випадку, без змін до прибуття представників Страховика;
- 9.2.12. надати Страховику документи, що підтверджують настання страхового випадку, його причини та розмір збитків;
- 9.2.13. у разі отримання страхового відшкодування від Страховика повернути всю суму страхового відшкодування або його частину у разі, якщо виявлять обставини, які позбавляють Страхувальника права на отримання страхового відшкодування або якщо збитки відшкодовані іншими особами;
- 9.2.14. у разі крадіжки майна, а також при прийнятті Страховиком рішення про виплату страхового відшкодування в розмірі страхової суми за вирахуванням відповідної франшизи, для отримання належного страхувальнику страхового відшкодування здійснити нотаріально оформлену відмову від всіх прав власності на застраховане майно або частину майна на користь Страховика за свій (Страхувальника) рахунок;
- 9.2.15. передати у власність Страховика пошкоджені при страховому випадку частини та деталі майна, заміна яких сплачена при відшкодуванні збитків;
- 9.2.16. забезпечити Страховику право вимоги до третьої особи, яка відповідальна в настанні страхового випадку та передати Страховику всі необхідні документи для реалізації права вимоги до третьої особи, відповідальної у настанні страхового випадку, якщо така є;
- 9.2.17. виконувати всі інші обов'язки, передбачені Договором страхування та положеннями чинного законодавства України.

9.3. **Страховик має право:**

- 9.3.1. перевіряти достовірність наданої Страхувальником інформації про об'єкт страхування;

- 9.3.2. ініціювати внесення змін до умов Договору страхування;
- 9.3.3. вимагати від Страхувальника сплати додаткового платежу при збільшенні ризику після внесення змін у діючий Договір страхування;
- 9.3.4. ініціювати дострокове припинення дії Договору страхування;
- 9.3.5. давати Страхувальнику рекомендації щодо зменшення збитків та брати в цьому участь;
- 9.3.6. протягом дії Договору страхування проводити огляд будівельного майданчику/монтажної площадки, що перебуває під страховим захистом, контролювати виконання Страхувальником умов Договору страхування, дотримання ним технічних вимог та інструкцій при проведенні будівельно-монтажних робіт або надавати таке право експертам, інспекторам чи іншим довіреним особам, компетентним органам. Якщо Страхувальник перешкоджає представникам Страховика здійснювати огляди або приховує якісь відомості, Страховик має право ініціювати дострокове припинення Договору страхування через невиконання Страхувальником умов Договору страхування та/або відмовити у виплаті страхового відшкодування;
- 9.3.7. приймати участь в рятуванні і зберіганні застрахованого об'єкту, приймаючи і вказуючи Страхувальнику необхідні для цього заходи, але ці дії Страховика не можуть розглядатися як визнання його обов'язку виплатити страхове відшкодування;
- 9.3.8. у будь-який час оглядати місце страхової події і пошкоджене майно, не чекаючи повідомлення Страхувальника про настання страхової події. Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування у разі, коли Страхувальник перешкоджає цьому, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування;
- 9.3.9. при конструктивній загибелі майна (тобто у випадку коли вартість відновлювального ремонту пошкоджень, отриманих внаслідок страхового випадку, складає більш ніж 80% від вартості майна) Страховик має право прийняти рішення про виплату страхового відшкодування у розмірі страхової суми з вирахуванням відповідної франшизи та виплачених на цей час страхових відшкодувань. Страхувальник у цьому разі зобов'язаний передати майно у власність Страховика;
- 9.3.10. надсилати запити у відповідні установи і отримувати додаткові документи, необхідні для з'ясування обставин страхового випадку та складання страхового акту. Термін складання страхового акту та терміни виплати відшкодування продовжуються на період очікування вказаної інформації але не більше шести місяців. На вимогу Страхувальника Страховик дає письмову відповідь про причини продовження терміну;
- 9.3.11. самостійно з'ясувати причини та обставини страхового випадку та надавати запити у відповідні органи, які можуть володіти інформацією про причини та обставини страхової події;
- 9.3.12. відмовити у виплаті страхового відшкодування відповідно до умов цих Правил та Договору страхування;

9.3.13. при визначенні розміру збитку за страховим випадком на власний вибір керуватись актом експертизи або поданими Страхувальником рахунками на проведення відновлювальних робіт;

9.3.14. реалізувати своє право вимоги (регресу) до особи, відповідальної за заподіяні збитки.

9.4. **Страховик зобов'язаний:**

9.4.1. ознайомити Страхувальника з умовами страхування та цими Правилами страхування;

9.4.2. протягом 2-х (двох) робочих днів, як стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасної виплати страхового відшкодування Страхувальнику;

9.4.3. тримати в таємниці відомості про Страхувальника і його майновий стан за винятком випадків, передбачених чинним законодавством України;

9.4.4. за заявою Страхувальника у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик, або у разі збільшення вартості майна, переукласти з ним Договір страхування;

9.4.5. відшкодувати витрати, понесені Страхувальником у разі настання страхового випадку з метою запобігання або зменшення збитків, якщо це встановлено Договором страхування;

9.4.6. при настанні страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування у передбачений Договором страхування термін. Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасне здійснення страхової виплати (страхового відшкодування) шляхом сплати Страхувальнику неустойки (штрафу, пені), розмір якої визначається Договором страхування.

9.5. Умовами Договору страхування, за згодою Сторін, можуть бути передбачені інші права та обов'язки Страховика та Страхувальника, що не можуть протирічити положенням чинного законодавства України та цих Правил.

10. дії страхувальника при настанні страхової події

10.1. При настанні страхової події Страхувальник зобов'язаний:

10.1.1. вжити всі можливі заходи для зменшення збитків, у тому числі рекомендовані Страховиком;

10.1.2. негайно, як тільки йому стане відомо, але не пізніше 2-х (двох) календарних днів з моменту настання страхової події повідомити відповідні компетентні державні органи чи інші служби;

10.1.3. негайно, як тільки йому стане відомо, але не пізніше 2-х (двох) робочих днів з моменту настання страхової події, якщо інше не передбачено Договором страхування,

письмово повідомити про це Страховика. Несвоєчасне повідомлення Страховика про настання страхового випадку без поважних причин надає Страховику право відмовити у виплаті страхового відшкодування або зменшити до 50 % розмір страхового відшкодування;

10.1.4. надати Страховику або його уповноваженому представнику можливість проводити огляд будівельного майданчику/монтажної площадки, розслідувати причини та розмір збитків, брати участь у заходах по зменшенню збитку;

10.1.5. подати письмову заяву на виплату страхового відшкодування із зазначенням причин і обставин виникнення збитку;

10.1.6. отримати для надання Страховику необхідні довідки із зазначенням всіх обставин та учасників страхового випадку від відповідних установ (підрозділів Міністерства внутрішніх справ – органів дізнання та попереднього слідства, пожежної охорони, гідрометеослужби, сейсмологічної служби, інших підрозділів та служб державних органів з надзвичайних ситуацій або інших компетентних органів в залежності від страхового випадку;

10.1.7. надати Страховику всі необхідні документи, що підтверджують настання страхового випадку та розмір збитків;

10.1.8. на вимогу Страховика письмово повідомити йому всю інформацію, необхідну для визначення причин, обставин та розміру збитків;

10.1.9. зберігати пошкоджене майно в тому вигляді, в якому воно знаходилося після страхового випадку. Змінювати картину місця події можливо тільки тоді, коли це необхідно з точки зору безпеки та/або для зменшення розміру збитків;

10.1.10. погодивши місце та час, при потребі надати представникові Страховика (уповноваженому експерту) можливість огляду пошкодженого майна чи його окремих частин (залишків). Страховик у цьому випадку протягом трьох робочих днів (а за межами України – десяти) може направити для огляду свого уповноваженого представника, або дає письмову згоду проводити оцінку заподіяного збитку без його участі;

10.1.11. не розпочинати ремонтно-відновлювальні роботи без узгодження зі Страховиком обсягу та місця проведення цих робіт, їх калькуляції або експертної оцінки збитку, в межах якого має бути виплачене страхове відшкодування;

10.1.12. передати Страховику всі документи та вжити необхідні заходи для забезпечення здійснення Страховиком права вимоги (регресу) до осіб, винних у заподіянні збитків, якщо це передбачено умовами Договору страхування.

11. перелік документів, що підтверджують настання страхового випадку та розмір збитків

11.1. Перелік документів, що підтверджують настання страхового випадку та розмір збитків:

11.1.1. заява на виплату страхового відшкодування;

11.1.2. висновок про страховий випадок, складений експертною комісією, що складається із уповноважених працівників Страхувальника та/або інших залучених ним компетентних осіб, представника Страховика який містить причини й обставини страхового випадку;

11.1.3. довідки компетентних органів про обставини, що призвели до настання страхової події (на випадок пожежі – довідка органу пожежного нагляду, на випадок стихійного лиха – довідка органів гідрометеорологічної служби, протиправних дій третіх осіб – довідка органів слідства та дізнання про порушення кримінальної справи з докладним описом зниклого або пошкодженого майна, на випадок аварії – акт житлово-експлуатаційної контори, довідка органів з надзвичайних ситуацій або іншого органу, який уповноважений складати відповідний акт);

11.1.4. кошторис на відновлення, калькуляція збитків або експертизу щодо відновлювального ремонту;

11.1.5. відповідні бухгалтерські документи (виписки з інвентарних книг, рахунки і накладні, виписки з книг складського обліку, інші можливі документи, які можуть містити інформацію щодо предмету страхування);

11.1.6. документи, що підтверджують витрати на ремонт або відновлення майна на будівельному майданчику/монтажній площадці;

11.1.7. копія чинного Договору страхування;

11.1.8. страховий акт (аварійний сертифікат);

11.1.9. інші документи, що підтверджують настання страхового випадку та розмір збитків, що мотивовано вимагаються Страховиком.

11.2. Перелік документів, що підтверджують настання страхового випадку та розмір збитків можуть встановлюватись у Договорі страхування з урахуванням застрахованих ризиків та умов страхування.

11.3. Страховий акт складається Страховиком або уповноваженою ним особою.

12. порядок та умови здійснення страхових виплат. строк прийняття рішення про здійснення або відмову у виплаті страхового відшкодування. франшиза

12.1. Розмір страхового відшкодування визначається Страховиком на підставі документів, що підтверджують настання страхового випадку та розмір збитків, з урахуванням конкретних умов Договору страхування.

12.2. Кожна із Сторін по Договору страхування має право на проведення незалежної експертизи. Експертиза проводиться за рахунок Сторони, що ініціює її проведення.

- 12.3. Висновки експерта можуть бути розглянуті фахівцями Страховика або оскаржені в досудовому чи судовому порядку Страхувальником. У цьому випадку може бути проведено повторну експертизу за рахунок Страхувальника.
- 12.4. За письмовим узгодженням зі Страховиком Страхувальник для визначення розміру збитку має право скласти кошторис в організації, яка буде проводити відновлювальні роботи, з засвідченням складеного кошторису відповідальною особою цієї організації.
- 12.5. Розмір збитків визначається:
- 12.5.1. при повному знищенні майна на будівельному майданчику/монтажній площадці – у розмірі його вартості за вирахуванням залишків, придатних для подальшого використання (повне знищення майна – повне конструктивне знищення майна, якщо відновлення застрахованого майна недоцільне або витрати на відновлення складають більше 80 (восьмидесяти) відсотків від страхової суми);
- 12.5.2. при пошкодженні майна на будівельному майданчику/монтажній площадці – у розмірі витрат на його відновлення.
- 12.6. Витрати на відновлення містять:
- 12.6.1. витрати на матеріали та запасні частини, необхідні для відновлення;
- 12.6.2. витрати на доставку матеріалів до місця ремонту та інші витрати, необхідні для відновлення застрахованого майна до стану, в якому воно перебувало безпосередньо перед настанням страхового випадку;
- 12.6.3. витрати на оплату робіт по відновленню (у тому числі витрати на робочу силу та проектування);
- 12.6.4. витрати на відновлення визначаються за вирахуванням вартості зносу матеріалів, що замінюються у процесі відновлення (ремонту), та запасних частин, якщо це передбачено Договором страхування.
- 12.7. Якщо здійснюється заміна пошкоджених частин, не зважаючи на те, що був можливий їх ремонт без загрози безпеки експлуатації застрахованого майна, Страховик відшкодує Страхувальникові вартість ремонту цих частин, але не вище вартості їх заміни.
- 12.8. Відшкодування збитків по страховому випадку проводиться за вирахуванням амортизаційного зносу запасних частин, що підлягають заміні, деталей і приладдя, якщо інше не вказано в Договорі страхування, а також сум недоотриманих страхових платежів, якщо Договором страхування передбачається внесення їх частинами.
- 12.9. При розрахунку розміру страхового відшкодування враховуються тільки ті витрати, які виникли внаслідок страхового випадку.
- 12.10. Страховому відшкодуванню не підлягають:
- 12.10.1. вартість технічного обслуговування та гарантійного ремонту обладнання;

- 12.10.2. витрати, пов'язані зі зміною та/або поліпшенням застрахованого майна;
- 12.10.3. витрати, на тимчасовий (допоміжний) ремонт або тимчасове (допоміжне) відновлення;
- 12.10.4. витрати по перероблюванню устаткування та обладнання, його профілактичному ремонту та обслуговуванню;
- 12.10.5. вартість робіт, пов'язаних зі зміною конструкції чи переобладнанням будівель, споруд та інших приміщень;
- 12.10.6. вартість ремонту чи заміни окремих частин, деталей обладнання у зв'язку із зносом, заводським браком, моральним старінням;
- 12.10.7. вартість заміни (замість ремонту) окремих вузлів і агрегатів в зборі за відсутності необхідних запасних частин та деталей;
- 12.10.8. вартості відновлення товарного вигляду застрахованого майна, який воно мало на момент перед настанням страхового випадку;
- 12.10.9. інші витрати, здійснені незалежно від страхового випадку та не пов'язані з ним.
- 12.11. За фактом викрадення майна, за яким порушено кримінальну справу, страхове відшкодування у розмірі 30% виплачується після порушення кримінальної справи. Остаточна сума, за винятком обумовленої франшизи, за фактом викрадення виплачується по закінченні терміну попереднього розслідування органами Міністерства внутрішніх справ (припинення чи призупинення провадження за даною справою), але не раніше ніж через два місяці з дня порушення кримінальної справи але не більше шести місяців.
- 12.12. У разі викрадення майна, Страхувальник зобов'язаний передати Страховикові всю документацію на викрадене майно або довідку з органів внутрішніх справ про вилучення такої документації, чи заяву про її викрадення. За достовірність даних у вказаній заяві Страхувальник несе відповідальність згідно з чинним законодавством України.
- 12.13. Непрямі збитки відшкодовуються, якщо це передбачено умовами Договору страхування. Розмір страхового відшкодування по непрямим збитках визначається на умовах, передбачених Договором страхування.
- 12.14. Виплата страхового відшкодування проводиться Страховиком згідно з Договором страхування на підставі заяви Страхувальника (його правонаступника або третіх осіб, визначених умовами Договору страхування) і страхового акта, який складається Страховиком або уповноваженою ним особою у формі, що визначається Страховиком.
- 12.15. Рішення про виплату страхового відшкодування приймається Страховиком протягом десяти робочих днів після отримання всіх документів, що підтверджують настання страхового випадку та розмір збитків, якщо інший термін не встановлений в Договорі страхування. Прийняття рішення про виплату страхового відшкодування оформляється страховим актом.

- 12.16. Страхове відшкодування виплачується протягом п'ятнадцяти робочих днів з дня прийняття рішення про виплату страхового відшкодування якщо інший термін не встановлений в Договорі страхування.
- 12.17. Якщо страхова сума у Договорі страхування становила визначену частку (%) від його вартості, то розмір страхового відшкодування визначається Страховиком у тій пропорції до суми збитків, у якій страхова сума співвідноситься з вартістю застрахованого майна.
- 12.18. Якщо на дату прийняття Страховиком рішення про виплату страхового відшкодування страхова премія була сплачена не повністю (у разі сплати її частинами), Страховик визначає розмір страхового відшкодування за вирахуванням несплаченої частини страхової премії або пропорційно до сплаченої страхової премії, або на інших умовах передбачених Договором страхування.
- 12.19. Страхове відшкодування зменшується на будь-які суми, що отримані Страхувальником за страховим випадком від третіх осіб, як юридичних, так і фізичних (включаючи винних у настанні страхового випадку та охоронних структур).
- 12.20. У разі виплати страхового відшкодування у розмірі повної страхової суми (за вирахуванням франшизи, якщо вона передбачена Договором страхування), Страховик набуває право власності на застраховане майно, або його частину, що залишилася після страхового випадку, при умові що це передбачено Договором страхування. Перед отриманням страхового відшкодування пошкоджене майно передається Страхувальником Страховику. Страховик може відмовитись від отримання пошкодженого майна або його окремих частин, виплачуючи страхове відшкодування в розмірі прямого матеріального збитку.
- 12.21. Страховик має право відстрочити виплату страхового відшкодування у випадку, якщо:
- 12.21.1. у нього існують обґрунтовані сумніви у правомірності отримання Страхувальником страхового відшкодування;
- 12.21.2. органами Міністерства внутрішніх справ України (або відповідними органами інших держав) порушено кримінальну або судову справу проти Страхувальника або уповноважених ним осіб, та ведеться розслідування обставин, що призвели до виникнення збитків. Страхове відшкодування не виплачується до прийняття судового рішення або закінчення розслідування але не пізніше шести місяців.
- 12.22. Страховик має право відмовити Страхувальнику у виплаті страхового відшкодування у випадках:
- 12.22.1. вчинення Страхувальником-громадянином або Вигодонабувачем, умисного злочину, який призвів до страхового випадку;
- 12.22.2. навмисних дій Страхувальника або Вигодонабувача, спрямованих на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ними громадського чи службового обов'язку, в стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової репутації. Кваліфікація дій Страхувальника або іншої особи, на користь якої укладено

Договір страхування, встановлюється згідно з положеннями чинного законодавства України;

12.22.3. несвоєчасного повідомлення Страхувальником про настання страхового випадку без поважних причин або створення Страховикові перешкод у визначенні обставин, характеру та розміру збитків;

12.22.4. подання Страхувальником свідомо неправдивих відомостей про об'єкт страхування або про факт настання страхового випадку;

12.22.5. отримання Страхувальником повного відшкодування збитків від особи, винної у їх заподіянні;

12.22.6. в інших випадках, передбачених чинним законодавством України.

12.23. У разі відмови у виплаті Страховик зобов'язаний протягом 10 (десяти) робочих днів письмово повідомити про це Страхувальника з обґрунтуванням причини відмови.

12.24. Сума всіх страхових виплат за Договором страхування не може перевищувати розміру зазначеної у ньому страхової суми.

12.25. Договір страхування, по якому виплачено страхове відшкодування, зберігає дію до кінця вказаного в ньому строку в розмірі різниці між страховою сумою і виплаченим відшкодуванням.

12.26. У всіх випадках розмір страхового відшкодування за Договором страхування не повинен у цілому перевищувати страхової суми та розміру дійсних збитків внаслідок настання страхового випадку.

12.27. Страховик несе відповідальність по Договору страхування в розмірі прямого дійсного збитку, але не вище страхової суми або ліміту відповідальності.

12.28. Після настання страхового випадку і при виникненні розбіжностей між Сторонами при визначенні розміру збитку, суми виплати страхового відшкодування Страхувальник і Страховик можуть домовитися про те, що розмір збитку буде визначатися експертизою. Експертиза за домовленістю Сторін може бути поширена і на з'ясування обставин настання страхового випадку.

12.29. Після сплати страхового відшкодування страхова сума зменшується на величину виплаченого страхового відшкодування. Зменшення страхової суми здійснюється з дня настання страхового випадку.

12.30. Якщо страхове відшкодування по Договору страхування виплачене в розмірі страхової суми, то Договір страхування на даний об'єкт припиняє свою дію з моменту виплати страхового відшкодування. В цьому випадку за згодою сторін може укладатися новий договір страхування.

12.31. Днем виплати страхового відшкодування є день списання грошей з поточного рахунку Страховика.

12.32. Якщо у момент настання страхового випадку стосовно застрахованих Страховиком об'єктів діяли також інші договори страхування з іншими Страховиками, відшкодування по збиткам розподіляється пропорційно співвідношенню страхових сум, у

яких об'єкт застрахований кожним Страховиком, а Страховик виплачує відшкодування тільки у частині, яка припадає на його частку.

12.33. Страхувальник, який одержав від особи, винної в настанні страхового випадку, повне відшкодування збитків, втрачає право на одержання страхового відшкодування від Страховика. У разі, якщо збитки відшкодовано частково, страхове відшкодування виплачується Страховиком з вирахуванням суми, що одержана Страхувальником від особи, яка завдала збитків.

12.34. У разі, якщо Страхувальнику було повернено викрадене майно, він зобов'язаний в термін не пізніше одного місяця повернути Страховику одержане за нього страхове відшкодування за вирахуванням доцільних та обґрунтованих відповідно до умов цих Правил витрат на ремонт, або передати Страховику це майно. В іншому випадку Страховик пред'являє Страхувальнику позов у порядку, що встановлений чинним законодавством України.

12.35. Страхове відшкодування виплачується в тій валюті, яка передбачена Договором страхування, якщо інше не передбачено законодавством України.

12.36. У Договорі страхування може бути передбачена франшиза (умовна або безумовна) – частина збитків, яка не відшкодовується Страховиком згідно з Договором страхування. У цьому випадку відповідальність Страховика визначається розміром збитку з урахуванням франшизи.

12.37. Без згоди Страховика Страхувальник не має права відмовлятися від майна, яке залишилося після страхового випадку. Залишкова вартість такого майна підлягає вирахуванню з суми збитку.

12.38. Передача права вимоги Страховику з боку Страхувальника не звільняє останнього від прийняття всіх можливих заходів по зменшенню збитків.

13. умови припинення договору страхування

13.1. Дія Договору страхування припиняється та втрачає чинність за згодою Сторін, а також у разі:

13.1.1. закінчення терміну дії;

13.1.2. виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі;

13.1.3. несплати Страхувальником страхового платежу у встановлені Договором страхування строки. При цьому Договір страхування вважається достроково припиненим у випадку, якщо перший (або черговий) страховий платіж не був сплачений за письмовою вимогою Страховика протягом 10 робочих днів із дня пред'явлення такої вимоги Страхувальнику, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування;

13.1.4. ліквідації Страхувальника-юридичної особи або смерті Страхувальника-фізичної особи чи втрати ним дієздатності, за винятком випадків, передбачених чинним законодавством України;

- 13.1.5. ліквідації Страховика в порядку, встановленому чинним законодавством України;
- 13.1.6. прийняття судового рішення про визнання Договору страхування недійсним;
- 13.1.7. в інших випадках передбачених положеннями чинного законодавства України та цих Правил.
- 13.2. Дію Договору страхування може бути достроково припинено за вимогою Страхувальника або Страховика, якщо це передбачено умовами Договору страхування.
- 13.3. Про намір достроково припинити дію Договору страхування будь-яка Сторона зобов'язана повідомити іншу не пізніше як за 30 (тридцять) календарних днів до дати припинення дії Договору страхування, якщо інше ним не передбачено.
- 13.4. У разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою Страхувальника, Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору страхування з відрахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування.
- 13.5. Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов Договору страхування, то останній повертає Страхувальнику сплачені ним страхові платежі повністю.
- 13.6. При достроковому припиненні Договору страхування за вимогою Страховика Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі.
- 13.7. Якщо вимога Страховика зумовлена невиконанням Страхувальником умов Договору страхування, то Страховик повертає Страхувальнику страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору страхування з вирахуванням витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування.
- 13.8. Остаточний розрахунок між Сторонами, у разі дострокового припинення дії Договору, здійснюється після врегулювання всіх заявлених Страхувальником страхових подій (здійснення страхових виплат або прийняття рішень про відмову у виплаті).
- 13.9. Не допускається повернення коштів готівкою, якщо платежі було здійснено в безготівковій формі, за умови дострокового припинення Договору страхування.

14. право вимоги

- 14.1. До Страховика, що виплатив страхове відшкодування, у межах фактичних затрат переходить право вимоги, яке Страхувальник або інша особа, що одержала страхове відшкодування має до особи, відповідальної за заподіяний збиток.
- 14.2. У випадку отримання Страхувальником (іншою особою, що має на це законні підстави відшкодування збитків завданих страховим випадком від особи, відповідальної за заподіяні збитки, він зобов'язаний протягом десяти робочих днів повернути Страховику

отримане страхове відшкодування. Якщо збитки відшкодовано частково і відшкодована сума менша від належного до виплати страхового відшкодування, то страхове відшкодування виплачується враховуючи суми, отримані Страхувальником від особи, відповідальної за заподіяні збитки.

14.3. Страхувальник (особа, що одержала страхове відшкодування) зобов'язаний повернути Страховику сплачене страхове відшкодування (або відповідну його частину), якщо протягом передбачених чинним законодавством України строків позовної давності виявиться така обставина, яка повністю або частково позбавляє Страхувальника права на отримання страхового відшкодування.

15. вимоги щодо дотримання заходів безпеки

15.1. Страхувальник зобов'язаний виконати всі встановлені законами або іншими нормативними актами, зазначені у Договорі страхування вимоги щодо дотримання норм безпеки, включаючи правила і норми протипожежної безпеки, безпеки проведення робіт тощо.

15.2. Страхувальник повинен здійснювати заходи щодо охорони об'єктів страхування визначені у Договорі страхування.

15.3. Якщо Страхувальник не виконує вимоги, зазначені у пунктах 15.1. та 15.2. цих Правил, Страховик має право припинити Договір страхування, письмово повідомивши Страхувальника про це не менше ніж за тридцять календарних днів до передбачуваної дати дострокового розірвання.

15.4. Якщо невиконання Страхувальником вимог, зазначених у пункті 15.1., 15.2. цих Правил, стало причиною настання страхового випадку або істотно вплинуло на обсяг збитку, заподіяного Страхувальнику, Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування повністю або у тій частці, в якій таке порушення призвело до настання страхового випадку, якщо це передбачено у Договорі страхування.

16. недійсність договору страхування

16.1. Договір страхування вважається недійсним з моменту його укладання у випадках передбачених Цивільним кодексом України.

16.2. Договір страхування вважається недійсним і не підлягає виконанню також у разі:

16.2.1. якщо його укладено після настання страхового випадку;

16.2.2. якщо об'єктом Договору страхування є майно, яке підлягає конфіскації на підставі судового вироку або рішення суду, що набуло законної сили.

16.3. Договір страхування визнається недійсним у судовому порядку.

17. порядок вирішення спорів

17.1. Спори за Договором страхування між Страхувальником та Страховиком вирішуються шляхом переговорів.

17.2. Якщо Сторони під час переговорів не дійшли згоди між собою щодо спору, вирішення спору здійснюється в порядку, встановленому чинним законодавством України.

додаток № 4

до правил добровільного

страхування майна

особливі умови добровільного страхування електронного обладнання

1. Загальні положення. Визначення та термінологія

1.1. Страхування електронного обладнання здійснюється відповідно до чинного законодавства України на підставі цього Додатку „Особливі умови добровільного страхування електронного обладнання” (надалі по тексту – „Особливі умови”) до Правил добровільного страхування майна.

1.2. Ці Особливі умови визначають загальні умови проведення добровільного страхування електронного обладнання. Конкретні умови проведення добровільного страхування електронного обладнання визначаються у договорі страхування електронного обладнання (надалі - „Договір страхування”).

1.3. **Електронне обладнання** – машини, механізми, прилади та інше обладнання, що містить електронну елементну базу, а також оптичні пристрої, носії та засоби передачі інформації.

1.4. **Дефект матеріалу** – порушення суцільності матеріалу та наявність в ньому неоднорідності.

1.5. **Втома матеріалу** - зміна механічних і фізичних властивостей матеріалу в результаті дії напруг і деформацій, що циклічно змінюються в часі.

1.6. **Помилка (в конструкції, розрахунках, виготовленні та монтажі електронного обладнання)** – дії конструкторів, інженерів, техніків та інших працівників

проектувальника, виробника, власника, користувача електронного обладнання, що спричинили непередбачені негативні результати.

1.7. Поломка електронного обладнання – раптовий вихід з ладу електронного обладнання, захисних або регулюючих пристосувань внаслідок непередбаченого впливу на них, незалежно від того, чи пов'язаний цей вплив з їх експлуатацією або ні.

1.8. Повне знищення електронного обладнання – повне конструктивне знищення електронного обладнання, якщо відновлення застрахованого електронного обладнання недоцільне або витрати на відновлення складають більше **80%** від страхової суми.

1.9. Глумачення інших термінів та визначень, що вживаються в цих Особливих умовах, але не містяться в тексті Особливих умов, містяться у Правилах добровільного страхування майна, зазначених в пункті 1.1 цих Особливих умов.

2. Перелік об'єктів страхування

2.1. Об'єктом страхування є майнові інтереси Страхувальника, що не суперечать чинному законодавству України, пов'язані з володінням, користуванням, розпорядженням електронним обладнанням та витратами Страхувальника (згідно пп. 2.1.5, 2.1.6 цих Особливих умов), що викликані страховим випадком, якщо це передбачено Договором страхування.

2.1.1. Застрахованим вважається електронне обладнання, вказане в Договорі страхування або в переліку, який додається до Договору страхування, та є його невід'ємною частиною.

2.1.2. Страховий захист по цих Особливим умовам надається тільки у відношенні того електронного обладнання, що знаходиться в робочому стані. Електронним обладнанням, що знаходиться в робочому стані, вважається те обладнання, монтаж і установка якого цілком завершені та яке після пускових й налагоджувальних робіт і випробувань цілком підготовлене до експлуатації згідно нормативної документації.

2.1.3. Відповідно до цих Особливих умов може бути застраховане будь-яке електронне обладнання, що є власністю Страхувальника, а також отримане ним за угодою найму, оренди, прокату, лізингу або прийняте від інших юридичних та фізичних осіб на комісію, у заставу. До такого обладнання може відноситись:

2.1.3.1. обчислювальна, телекомунікаційна, копіювальна техніка, електронно-обчислювальні машини;

2.1.3.2. вимірювальні прилади, фото-, кіно-, та відеотехніка;

2.1.3.3. електронне медичне обладнання для діагностики, лікування;

2.1.3.4. приймально-передавальні системи, включаючи радіо-, теле- та звуковідтворювальне обладнання;

2.1.3.5. сигнальні та навігаційні засоби;

2.1.3.6. запасні частини до застрахованого обладнання.

2.1.4. Тільки у випадку, якщо це прямо передбачено Договором страхування, можуть бути застраховані:

2.1.4.1. пересувне та переносне електронне обладнання;

2.1.4.2. носії інформації та інформація (при цьому вартість застрахованої інформації визначається як вартість друкарського набору тієї кількості печатних знаків, з яких складається ця інформація);

2.1.4.3. зовнішні спорудження;

2.1.4.4. підземні кабелі передачі інформації.

2.1.5. Могуть бути застрахованими додаткові доцільні витрати Страхувальника, понесені ним при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення збитків, а також витрати, понесені Страхувальником при розчистці території, на якій встановлено застраховане електронне обладнання, після страхового випадку в межах страхових сум, передбачених Договором страхування.

2.1.6. Могуть бути застрахованими додаткові витрати Страхувальника, пов'язані з розмитненням, фрахтом (у тому числі авіаційними або терміновими перевезеннями частин і матеріалів, необхідних для відновлення електронного обладнання) та монтажем електронного обладнання в межах страхових сум, передбачених Договором страхування.

3. Порядок визначення розмірів страхових сум та розмірів страхового відшкодування

3.1. Страхова сума встановлюється за згодою Сторін по Договору страхування.

3.2. Страхові суми встановлюються в межах вартості електронного обладнання, що приймається на страхування, на момент укладання Договору страхування.

3.3. Виходячи з методів оцінки вартість електронного обладнання може визначатись як:

3.3.1. **Відновлювана вартість** – це сума, що необхідна для придбання нового електронного обладнання, за технологічними параметрами, розміром і якістю подібного до втраченого або для його відновлення. При цьому визначальною є найнижча сума.

3.3.2. **Балансова вартість** – це вартість електронного обладнання з урахуванням його амортизації (зносу), що відображено в бухгалтерському обліку підприємства.

3.3.3. **Оціночна вартість** – вартість, визначена шляхом експертної оцінки.

3.4. Страхова сума встановлюється окремо по кожній застрахованій одиниці електронного обладнання, зазначеній у Договорі страхування. Крім того, Договором страхування може бути встановлено ліміти на окремі види робіт по відновленню електронного обладнання, пошкодженого внаслідок страхового випадку, в межах страхової суми.

3.5. Страхувальник може встановлювати страхову суму нижче вартості електронного обладнання, що приймається на страхування. У цьому випадку діє страхування у частці від вартості електронного обладнання (неповне страхування). При цьому різниця між вартістю електронного обладнання та встановленою в Договорі страхування страховою сумою, страховим захистом не покривається, а виплата при настанні страхових випадків здійснюється згідно з п. 11.3 цих Особливих умов.

3.6. Страховик несе відповідальність лише у межах страхової суми.

3.7. Загальний обсяг відповідальності Страховика за всіма страховими випадками, які можуть статися протягом дії одного Договору страхування, дорівнює розміру страхової суми, яка зазначена в Договорі страхування.

4. Страхові випадки. Страхові ризики

4.1. Страховим випадком є подія, передбачувана Договором страхування, яка відбулась, і з на-станням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику. За Договором страхування, укладеним у відповідності до цих Особливих умов, Страховик відшкодовує збитки, які сталися через знищення, пошкодження або втрату застрахованого електронного обладнання внаслідок настання наступних страхових ризиків (у разі їх зазначення у Договорі страхування):

4.1.1. дефекти матеріалів, з яких вироблено електронне обладнання;

4.1.2. помилки в конструкції та розрахунках;

4.1.3. помилки при виготовленні електронного обладнання та монтажі;

4.1.4. помилки при експлуатації та/або недбалість персоналу Страхувальника;

4.1.5. розриви тросів та ланцюгів, падіння застрахованих предметів та удари їх об інші предмети;

4.1.6. перевантаження, перегрів, вібрація, заклинювання, засорювання механізму сторонніми предметами, в тому матеріалу;

4.1.7. вплив електроенергії у вигляді короткого замикання, різкого підвищення сили струму або напруги у електромережі, впливу індукованих струмів, атмосферного розряду, удару блискавки, включаючи збиток від пожежі, що виникла в результаті цих явищ, якщо шкода заподіяна безпосередньо тому електронному обладнанню, у якому виникла пожежа;

4.1.8. поломки електронного обладнання, захисних або регулюючих пристосувань, що додатково визначаються Договором страхування.

4.2. Одним страховим випадком вважається понесення збитків внаслідок декількох подій, що мають прямий причинно-наслідковий зв'язок протягом 72 (сімдесяти двох) годин з моменту початку впливу першої з подій. Понесення збитків внаслідок подій, що виникли

протягом 72 (сім-де-сяти двох) годин, незалежно одна від одної, розглядаються як окремі страхові випадки.

4.3. Якщо страховий випадок виник у період дії Договору страхування з причин, що мали місце або почали діяти до початку дії Договору страхування, відшкодування виплачується тільки в тому випадку, якщо Страхувальник доведе, що йому нічого не було відомо і не по-ви-нно було бути відомо про причини, які призвели до настання цього страхового випадку.

5. Виключення із страхових випадків та обмеження страхування

5.1. Не підлягають відшкодуванню збитки, якщо інше не передбачено Договором страхування, понесені внаслідок:

5.1.1. війни, вторгнення військ, дій противника, військових дій (незалежно від того оголошена війна чи ні), громадянської війни, мятежу, революції, повстання, бунту, страйку, локауту, громадянських заворушень, захоплення влади військовими, або протиправного захоплення влади, дій протиправно діючих осіб або осіб, діючих за дорученням або у зв'язку з політичними організаціями, заколоту, конфіскації, примусового відчуження, реквізиції, руйнування або пошкодження за наказом проголошеного або фактичного уряду або органа влади;

5.1.2. впливу іонізуючого випромінювання;

5.1.3. пожежі (за винятком пожежі згідно з п. 4.1.7 цих Особливих умов), безпосереднього влучання блискавки, вибуху та наслідків гасіння вогню, що виник через вказані у цьому пункті обставини; падіння літаючих апаратів; стихійних явищ; крадіжки зі зломом, грабежу, навмисних дій третіх осіб;

5.1.4. дефектів, помилок та поломок, що були відомі Страхувальнику або його представникам до початку дії Договору страхування, незалежно від того, був про них поінформований Страховик чи ні;

5.1.5. припинення подачі електроенергії, газу, води з мереж енергопостачання, газо- та водопостачання;

5.1.6. усунення будь-яких функціональних недоліків електронного обладнання, якщо ці недоліки не були викликані страховим випадком за Договором страхування;

5.1.7. зносу в період експлуатації, дії корозії, ерозії, ржавіння, тривалого впливу атмосферних умов, утворення кірки;

5.1.8. навмисних дій, бездіяльності або грубої необережності Страхувальника або його/ним упов-новажених осіб;

5.1.9. знищення, пошкодження або втрати предметів, що за своїм призначенням або за особливими властивостями схильні до високого ступеню зносу, та/або які підлягають періодичній заміні (лампи накаливання, електронні лампи, стрічки, плавкі запобіжники, перемички, ремені, кабелі, дрiт, ланцюги, змінний інструмент, шини, шаблони, вироби зі

скла, фарфору, кераміки, фільтри); матеріалів, що витрачаються в процесі виробництва (мастило, паливо, хімікати), якщо інші вузли та деталі застрахованого електронного обладнання, з яким технологічно пов'язані ці предмети, не зазнали збитків внаслідок страхового випадку за Договором страхування;

5.1.10. естетичних дефектів (вм'ятин, подряпин, відколів фарби), крім випадків, коли ці дефекти мали місце внаслідок страхового випадку за Договором страхування;

5.1.11. проведення поточного (планового) ремонту.

5.2. Не підлягають страхуванню збитки, за які несуть відповідальність треті особи за угодами поставки, ремонту або гарантії якості застрахованого електронного обладнання, оренди. Договором страхування може бути передбачено, що у випадку, якщо треті особи заперечують свій обов'язок відшкодувати шкоду, Страховик сплачує страхове відшкодування згідно з цими Особливими умовами. Після сплати відшкодування до Страховика переходить право вимоги до таких осіб у межах сум сплаченого відшкодування. Якщо передача цих прав неможлива у силу закону або договору, Страхувальник зобов'язаний вжити всіх заходів для отримання відшкодування від третіх осіб. У випадку отримання Страхувальником відшкодування від третіх осіб відповідні суми раніше сплаченого відшкодування мають бути повернені Страховику.

5.3. Не підлягають страхуванню збитки щодо орендованого чи отриманого у лізинг електронного обладнання, якщо відповідальність за ці збитки за договорами оренди або лізингу несе власник електронного обладнання.

5.4. Не підлягають страхуванню непрямі збитки або будь-яка відповідальність, навіть якщо вони були викликані страховим випадком.

5.5. При страхуванні носіїв інформації та інформації додатково не підлягають страхуванню збитки внаслідок втрати інформації, що спричинена дією магнітних полів, а також збитки внаслідок помилок в програмуванні, перфоруванні, нанесенні штрих-кодів, введенні даних, випадкового знищення інформації.

6. Строк та місце дії Договору страхування

6.1. Договір страхування набуває чинності з моменту, зазначеного у Договорі страхування, але не раніше ніж буде здійснено страховий платіж в повному розмірі, якщо інше не передбачено Договором страхування. Часом здійснення страхового платежу є час надходження відповідних грошових коштів на рахунок Страховика.

6.2. Відповідальність Страховика за Договором страхування закінчується у вказаний у Договорі страхування строк.

6.3. Місце дії Договору страхування – це зазначені у Договорі страхування як місце страхування, будинки і споруди, приміщення у цих будинках або спорудах або земельні ділянки (території виробничих комплексів, підприємств, організацій). Якщо застраховане електронне обладнання вилучається з місця страхування, страховий захист припиняється, якщо інше не передбачено Договором страхування.

6.4. Договором страхування може бути передбачено, що страховий захист діє стосовно електронного обладнання, яке тимчасово, у зв'язку з необхідністю використання, технічного обслуговування, поточного або капітального ремонту та інших профілактичних робіт, переміщується поза меж місця страхування. Страховий захист може надаватись як на період знаходження такого електронного обладнання поза місця страхування, так і на період його перевезення від місця страхування або до місця страхування.

7. Порядок укладання Договору страхування

7.1. Для укладання Договору страхування Страхувальник подає Страховику письмову заяву за формою, встановленою Страховиком, або іншим чином заявляє про свій намір укласти Договір страхування.

7.2. У випадку втрати Страхувальником Договору страхування у період його дії йому видається дублікат. Після цього, втрачений примірник Договору страхування вважається недійсним і ніякі виплати згідно з ним не проводяться.

8. Права та обов'язки сторін

8.1. Страхувальник має право:

8.1.1. при укладанні Договору страхування призначити Вигодонабувача, а також замінювати його до настання страхового випадку;

8.1.2. отримати страхове відшкодування у межах страхової суми з урахуванням конкретних умов, обумовлених Договором страхування;

8.1.3. ініціювати внесення змін до умов Договору страхування;

8.1.4. ініціювати дострокове припинення дії Договору страхування;

8.1.5. отримати дублікат Договору страхування в разі втрати оригіналу.

8.2. Страхувальник зобов'язаний:

8.2.1. своєчасно вносити страхові платежі;

8.2.2. при укладанні Договору страхування надавати Страховику інформацію про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику і надалі інформувати його про будь-яку зміну страхового ризику;

8.2.3. при укладанні Договору страхування повідомити Страховику всю необхідну інформацію про електронне обладнання, щодо якого укладається Договір страхування, умови його зберігання, а також надати можливість огляду;

- 8.2.4. повідомити Страховика про інші діючі договори страхування щодо цього об'єкта страхування;
- 8.2.5. дотримуватись інструкцій по зберіганню, експлуатації, обслуговуванню застрахованого електронного обладнання, а також використовувати це електронне обладнання тільки за прямим призначенням;
- 8.2.6. вести облік застрахованого електронного обладнання, зберігати копії бухгалтерських документів окремо (з метою мінімізації ризику їх знищення разом із застрахованим електронним обладнанням), якщо інше не передбачено умовами Договору страхування;
- 8.2.7. вжити усіх можливих заходів щодо усунення обставин, які підвищують ступінь ризику, а за відсутності такої можливості – вжити, за узгодженням із Страховиком, додаткові заходи безпеки;
- 8.2.8. виконувати передбачені нормативними документами або Договором страхування правила експлуатації електронного обладнання;
- 8.2.9. у позаробочий час забезпечувати замикання приміщень і сховищ, в яких розташоване застраховане електронне обладнання, або збереження його під охороною;
- 8.2.10. як тільки йому стане відомо, але не пізніше 2 (двох) робочих днів, з моменту зміни ризику або знищення чи пошкодження застрахованого електронного обладнання, письмово повідомити про це Страховика незалежно від того чи підлягають збитки, що можуть бути наслідком вказаних обставин, відшкодуванню Страховиком;
- 8.2.11. не пізніше 2 (двох) робочих днів з моменту настання події, яка має ознаки страхового випадку (або з моменту, як тільки стало відомо про таку подію), повідомити відповідні компетентні органи чи служби;
- 8.2.12. вживати заходів щодо запобігання та зменшення збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку;
- 8.2.13. як тільки стане відомо, але не пізніше 2 (двох) робочих днів з дня настання події, яка має ознаки страхового випадку, письмово повідомити про це Страховика та виконувати всі інші дії, передбачені цими Особливими умовами та Договором страхування;
- 8.2.14. по можливості зберігати місце події, що має ознаки страхового випадку, без змін до прибуття представників Страховика;
- 8.2.15. надати Страховику документи, що підтверджують настання страхового випадку, його причини та розмір збитків;
- 8.2.16. вжити заходів для забезпечення права вимоги Страховика до особи, відповідальної за заподіяний збиток;
- 8.2.17. у разі отримання страхового відшкодування від Страховика повернути всю суму страхового відшкодування або його частину у разі, якщо виявляться обставини, які позбавляють Страхувальника права на отримання страхового відшкодування або якщо збитки відшкодовані іншими особами;

8.2.18. виконувати інші обов'язки, передбачені Договором страхування.

8.3. Страховик має право:

8.3.1. перевіряти достовірність наданої Страхувальником інформації про об'єкт страхування;

8.3.2. ініціювати внесення змін до умов Договору страхування;

8.3.3. ініціювати дострокове припинення дії Договору;

8.3.4. давати Страхувальнику рекомендації щодо збереження та рятування застрахованого електронного обладнання, а також брати у цьому участь;

8.3.5. протягом дії Договору страхування перевіряти наявність, стан і вартість застрахованого електронного обладнання, виконання Страхувальником умов Договору страхування, дотримання ним правил (стандартів чи інструкцій) по зберіганню, експлуатації, обслуговуванню та використанню застрахованого електронного обладнання;

8.3.6. здійснювати огляди застрахованого електронного обладнання або надавати таке право експертам, інспекторам чи іншим довіреним особам, компетентним державним органам. Якщо Страхувальник перешкоджає представникам Страховика здійснювати огляди або приховує якісь відомості, Страховик має право ініціювати дострокове припинення Договору страхування через невиконання Страхувальником умов Договору страхування;

8.3.7. у будь-який час оглядати місце страхової події і пошкоджене електронне обладнання, не чекаючи повідомлення Страхувальника про настання страхової події;

8.3.8. самостійно з'ясувати причини та обставини страхового випадку та надавати запити у відповідні органи, які можуть володіти інформацією про причини та обставини страхового випадку;

8.3.9. відстрочити виплату страхового відшкодування відповідно до умов цих Особливих умов на термін до 2 (двох) місяців з дня отримання всіх документів, що підтверджують настання страхового випадку та розмір збитків, якщо у нього існують обґрунтовані сумніви у праві Страхувальника на отримання страхового відшкодування (відсутні необхідні документи для встановлення причин події, що має ознаку страхового випадку, розміру збитків, наявності майнового інтересу Страхувальника (Вигодонабувача); відповідними органами внутрішніх справ порушено кримінальну або судову справу проти Страхувальника або уповноважених ним осіб, та ведеться розслідування обставин, що призвели до виникнення збитків), про що повідомити Страхувальника письмово протягом 2 (двох) робочих днів з моменту прийняття рішення щодо відстрочення виплати;

8.3.10. відмовити у виплаті страхового відшкодування відповідно п. 8.4 цих Особливих умов та Договору страхування;

8.3.11. пред'явити вимоги до особи, відповідальної за заподіяні збитки.

8.4. Страховик має право відмовити Страхувальнику у виплаті страхового відшкодування (або зменшити його розмір в тій частині, в якій дії або бездіяльність Страхувальника

вплинули на розмір збитку) згідно з положеннями чинного законодавства та/або якщо Страхувальник або хто-небудь з його уповноважених представників та/або власників:

8.4.1. порушив свої обов'язки (згідно з п. 8.2 цих Особливих умов);

8.4.2. не дотримувався інструкцій по зберіганню, експлуатації та обслуговуванню застрахованого електронного обладнання, а також використовував їх для цілей інших, ніж ті, для яких вони призначені;

8.4.3. не повідомив Страховику про зміну ступеня ризику чи про виникнення збитку без поважних причин.

8.5. Страховик зобов'язаний:

8.5.1. ознайомити Страхувальника з умовами страхування та цими Особливими умовами;

8.5.2. протягом 2 (двох) робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасної виплати страхового відшкодування Страхувальнику;

8.5.3. при настанні страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування у перед-бачений Договором страхування строк. Страховик несе майнову відповідальність за несвоеча-сне здійснення страхової виплати (страхового відшкодування) шляхом сплати Страхувальнику неустойки (штрафу, пені), розмір якої визначається Договором страхування;

8.5.4. відшкодувати витрати Страхувальника, понесені ним при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення збитків в межах лімітів, передбачених Договором страхування;

8.5.5. за заявою Страхувальника, у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик, або при зміні страхової суми переукласти з ним Договір страхування або укласти додаткову угоду до Договору страхування;

8.5.6. тримати в таємниці відомості про Страхувальника і його майновий стан, за винятком ви-падків, передбачених чинним законодавством України.

8.6. Умовами Договору страхування, за згодою Сторін, можуть бути передбачені інші права та обов'язки Страховика та Страхувальника, що не можуть протирічити встановленим в цих Особливих умовах та положенням чинного законодавства України.

9. Дії Страхувальника у разі настання страхового випадку

9.1. При настанні страхового випадку Страхувальник зобов'язаний:

9.1.1. вжити всі можливі заходи для зменшення збитків, у тому числі рекомендовані Страхови-ком;

9.1.2. не пізніше 2 (двох) робочих днів з моменту настання події, яка має ознаки страхового випадку, повідомити відповідні компетентні органи чи служби;

- 9.1.3. протягом 2 (двох) робочих днів з моменту настання страхового випадку, якщо інше не передбачено Договором страхування, письмово повідомити про це Страховика із зазначенням причин і обставин виникнення збитку;
- 9.1.4. надати Страховику можливість розслідувати причини та розмір збитків, брати участь у заходах по зменшенню збитку;
- 9.1.5. подати письмову заяву (за формою, встановленою Страховиком) на виплату страхового відшкодування в термін 2 (двох) робочих днів з моменту здійснення письмового повідомлення згідно п. 9.1.3 цих Особливих умов.
- 9.1.6. надати Страховику необхідні документи, що підтверджують настання страхового випадку та розмір збитків;
- 9.1.7. на вимогу Страховика письмово надати йому всю інформацію, необхідну для визна-чення причин та розміру збитків;
- 9.1.8. зберігати пошкоджене електронне обладнання в тому вигляді, в якому воно знаходилося після страхового випадку. Змінювати картину місця події можливо тільки тоді, коли це необхідно з точки зору безпеки та/або для зменшення розміру збитків;
- 9.1.9. надати Страховику документи та вжити заходи для забезпечення здійснення Страхови-ком права вимоги (регресу) до осіб, винних у заподіянні збитків.
- 9.2. Якщо Страхувальник не виконає будь-який з вищезазначених обов'язків відповідно п.9.1 цих Особливих умов, Страховик має право відмовити у здійсненні страхового відшкодування або зменшити суму страхового від-шкодування до 50%.

10. Перелік документів, що підтверджують настання страхового випадку та розмір збитків

- 10.1. Документи, що повинні надаватись Страховику при настанні страхового випадку:
- 10.1.1. заява про страховий випадок з вимогою сплатити страхове відшкодування;
- 10.1.2. копія екземпляра Страхувальника чинного договору Страхування;
- 10.1.3. документи, що підтверджують настання страхового випадку, а саме:
- 10.1.3.1. висновок про страховий випадок, складений відповідною компетентною комісією, що складається із працівників Страхувальника, залучених ним експертів компетентних органів та представників Страховика, який містить причини й обставини страхового випадку;
- 10.1.3.2. технічний акт-опис збитку;
- 10.1.3.3. калькуляція ремонту та/або експертний висновок щодо вартості ремонту (у разі його складення);

10.1.3.4. фінансові документи, що підтверджують вартість застрахованого електронного обладнання;

10.1.3.5. у випадку пожежі - довідка відповідних державних органів;

10.1.3.6. інструкції по експлуатації, опис регламентних робіт з обладнанням і т.і.;

10.1.3.7. інші документи, що підтверджують настання страхового випадку та розмір збитків, на запит Страховика.

10.2. Розмір збитків визначається:

10.2.1. **при повному знищенні електронного обладнання** – у розмірі страхової суми по ньому за вирахуванням залишків, придатних для подальшого використання за вирахуванням франшизи;

10.2.2. **при пошкодженні електронного обладнання** – у розмірі витрат на її відновлення за вирахуванням франшизи.

10.3. Витрати на відновлення містять:

10.3.1. витрати на матеріали та запасні частини, необхідні для відновлення;

10.3.2. витрати на доставку матеріалів до місця ремонту та інші витрати, необхідні для відновлення застрахованого електронного обладнання до стану, в якому воно перебувало безпосередньо перед настанням страхового випадку;

10.3.3. витрати на оплату робіт по відновленню.

10.4. Витрати на відновлення визначаються за вирахуванням вартості зносу матеріалів, що замінюються у процесі відновлення (ремонт), та запасних частин, якщо інше не передбачено Договором страхування.

10.5. Якщо здійснюється заміна пошкоджених частин, не зважаючи на те, що був можливий їх ремонт без загрози безпеки експлуатації електронного обладнання, Страховик відшкодовує Страхувальникові вартість можливого ремонту цих частин, але не вище вартості їх заміни.

10.6. **До витрат на відновлення не включаються:**

10.6.1. витрати, пов'язані зі зміною та/або поліпшенням застрахованого електронного обладнання;

10.6.2. витрати на тимчасовий (допоміжний) ремонт (тобто ремонт, який має метою тимчасове відновлення електронного обладнання);

10.6.3. витрати по профілактичному ремонту та обслуговуванню електронного обладнання;

10.6.4. витрати, які не враховувались при визначенні страхової суми та не були включені до неї при укладанні Договору страхування.

10.6.5. інші витрати, здійснені незалежно від страхового випадку та не пов'язані з ним.

11. Порядок та умови здійснення страхового відшкодування

11.1. Розмір страхового відшкодування визначається Страховиком на підставі документів, що підтверджують настання страхового випадку та розмір збитків, з урахуванням умов Договору страхування.

11.2. Кожна із Сторін має право вимагати проведення незалежної експертизи. Експертиза проводиться за рахунок Сторони, що вимагає її проведення.

11.3. Якщо страхова сума у Договорі страхування становила визначену частку (%) від його вартості, то розмір страхового відшкодування визначається Страховиком у тій пропорції до суми збитків, у якій страхова сума співвідноситься з вартістю застрахованого електронного обладнання.

11.4. Якщо до моменту настання страхового випадку страхова премія за відповідний період страхування не була сплачена Страхувальником, Страховик має право відмовити у виплаті.

11.5. Страхове відшкодування зменшується на будь-які суми, що отримані Страхувальником за страховим випадком від третіх осіб, як юридичних, так і фізичних (включаючи винних у настанні страхового випадку).

11.6. У разі повного знищення електронного обладнання та у разі виплати страхового відшкодування у розмірі страхової суми за таким випадком, Страховик набуває право власності на застраховане електронне обладнання або його частини, що залишилися після настання страхового випадку.

11.7. Страховик має право відстрочити виплату страхового відшкодування у випадку, якщо:

11.7.1. у нього існують обґрунтовані сумніви у правомірності Страхувальника на отримання страхового відшкодування. Страхове відшкодування не виплачується, доки не будуть отримані Страховиком необхідні документи згідно з п. 8.3.9 цих Особливих умов;

11.7.2. відповідними державними органами порушено кримінальну або цивільну справу проти Страхувальника або уповноважених ним осіб, та ведеться розслідування обставин, що призвели до настання страхового випадку та/або виникнення збитків. Страхове відшкодування не виплачується до прийняття судового рішення або закінчення такого розслідування.

11.8. Страховик має право відмовити Страхувальнику у виплаті страхового відшкодування (або зменшити його розмір в тій частині, в якій дії або бездіяльність Страхувальника вплинули на розмір збитку) згідно з положеннями чинного законодавства та/або якщо Страхувальник або хто-небудь з його уповноважених представників та/або власників:

11.8.1. порушив свої обов'язки (згідно з п. 8.2 цих Особливих умов);

11.8.2. не дотримувався інструкцій по зберіганню, експлуатації та обслуговуванню застрахованого електронного обладнання, а також використовував їх для цілей інших, ніж ті, для яких вони призначені;

11.8.3. не повідомив Страховика про зміну ступеня ризику чи про виникнення збитку без поважних причин.

12. Строк прийняття рішення про здійснення або відмову у здійсненні страхового відшкодування

12.1. Рішення про здійснення страхового відшкодування або відмову приймається Страховиком протягом п'ятнадцяти робочих днів після отримання всіх документів, зазначених в пункті 10.1 цих Особливих умов, що підтверджують настання страхового випадку та розмір збитків, якщо інший термін не встановлений в Договорі страхування.

12.2. Страхове відшкодування виплачується протягом десяти робочих днів з дня прийняття рішення про здійснення страхового відшкодування. У разі відмови у здійсненні страхового відшкодування Страховик зобов'язаний протягом десяти робочих днів з дня прийняття рішення про таку відмову письмово повідомити про це Страхувальника з обґрунтуванням причини від-мови.

13. Умови припинення Договору страхування

13.1. Дія Договору страхування припиняється та втрачає чинність за згодою Сторін, а також у разі:

13.1.1. закінчення строку дії;

13.1.2. виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі;

13.1.3. несплати Страхувальником страхового платежу або відповідної частки у встановлені Договором страхування строки, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування;

13.1.4. ліквідації Страхувальника-юридичної особи чи втрати ним дієздатності, за винятком ви-падків, передбачених чинним законодавством України;

13.1.5. ліквідації Страховика в порядку, встановленому чинним законодавством України;

13.1.6. прийняття судового рішення про визнання Договору страхування недійсним;

13.1.7. в інших випадках, передбачених положеннями чинного законодавства України.

13.2. Дію Договору страхування може бути достроково припинено за вимогою Страхувальника або Страховика. Про намір достроково припинити дію Договору

страхування будь-яка Сторона зобов'язана повідомити іншу не пізніше як за 30 (тридцять) календарних днів до дати припинення дії Договору страхування, якщо інше ним не передбачено.

13.3. У разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою Страхувальника, Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору страхування з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи (згідно з Додатком 5 до Правил), визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування. Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов Договору страхування, то останній повертає Страхувальнику сплачені ним страхові платежі повністю.

13.4. При достроковому припиненні Договору страхування за вимогою Страховика Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі за винятком випадку, обумовленого в п.13.5 цих Особливих умов.

13.5. Якщо вимога Страховика зумовлена невиконанням Страхувальником умов Договору страхування, то Страховик повертає Страхувальнику страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору страхування з вирахуванням витрат на ведення справи (згідно з Додатком 5 до Правил), визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування.

13.6. Остаточний розрахунок між Сторонами, у разі дострокового припинення дії Договору, здійснюється після врегулювання всіх заявлених Страхувальником страхових випадків (здійснення страхових відшкодувань або прийняття рішень про відмову у виплаті).

14. Внесення змін до Договору страхування

14.1. Зміна умов Договору страхування здійснюється за згодою Страхувальника та Страховика на підставі Заяви однієї із Сторін протягом 5 (п'яти) робочих днів з моменту отримання Заяви другою Стороною та оформлюється Додатковою угодою до Договору страхування.

14.2. Якщо будь-яка зі Сторін не згодна із внесенням змін у Договір страхування, протягом 5 (п'яти) робочих днів вирішується питання про дію Договору страхування на чинних умовах або припинення його дії.

14.3. З моменту отримання Заяви однією Стороною до моменту прийняття рішення Договір продовжує діяти на попередніх умовах.

15. Недійсність Договору страхування

15.1. Договір страхування вважається недійсним з моменту його укладання у випадках, передбачених Цивільним кодексом України.

15.2. Договір страхування вважається недійсним і не підлягає виконанню також у разі, якщо його укладено після настання страхового випадку.

15.3. Договір страхування визнається недійсним у судовому порядку.

16. Порядок вирішення спорів

16.1. Спори за Договором страхування між Страхувальником та Страховиком вирішуються шляхом переговорів.

16.2. Якщо Сторони під час переговорів не дійшли згоди між собою щодо спору, вирішення спору здійснюється в порядку, встановленому чинним законодавством України.

17. Страхові тарифи. Франшиза. Страхові платежі

17.1. Страхові тарифи обчислюються Страховиком актуарно (математично) на підставі відповідної статистики настання страхових випадків. Страхові тарифи залежать від ступеню ризику, характеру діяльності Страхувальника, строку дії Договору страхування та інших умов страхування.

17.2. Базові страхові тарифи наведені в Додатку № 5 до Правил.

17.3. При укладанні Договору страхування за згодою Сторін можуть встановлюватися безумовні або умовні франшизи.

17.4. Сплата страхової премії здійснюється готівкою або по безготівковому розрахунку, одноразово чи частинами відповідно до умов Договору страхування.

17.5. Якщо Страхувальник при укладанні Договору страхування на підставі наданих йому Страховиком рекомендацій виконає їх, Страховик має право зменшити розмір страхової премії, на умовах, передбачених Договором страхування.

18. Право вимоги

18.1. До Страховика, що виплатив страхове відшкодування, у межах фактичних затрат переходить право вимоги, яке Страхувальник або інша особа, що одержала страхове відшкодування, має до особи, відповідальної за заподіяний збиток.

18.2. У випадку отримання Страхувальником (іншою особою, що має на це законні підстави) відшкодування збитків, завданих страховим випадком, від особи, відповідальної за заподіяні збитки, він зобов'язаний протягом десяти робочих днів повернути Страховику отримане страхове відшкодування. Якщо збитки відшкодовано частково і відшкодована сума менша від належного до виплати страхового відшкодування, то страхове відшкодування виплачується враховуючи суми, отримані Страхувальником від особи, відповідальної за заподіяні збитки.

18.3. Страхувальник (особа, що одержала страхове відшкодування) зобов'язаний повернути Страховику сплачене страхове відшкодування (або відповідну його частину), якщо протягом передбачених чинним законодавством України строків позовної давності виявиться така обставина, яка повністю або частково позбавляє Страхувальника права на отримання страхового відшкодування.

19. Подвійне страхування

19.1. Страхувальник зобов'язаний письмово повідомити Страховика про всі інші діючі Договори страхування електронного обладнання або які він має намір укласти щодо цих об'єктів страхування. При цьому, він повинен вказати назви інших страховиків, об'єкти страхування, страхові випадки, розміри страхових сум, номери договорів страхування (страхових полісів) та терміни їх дії.

19.2. У випадку наявності інших договорів страхування електронного обладнання, розмір страхового відшкодування, що підлягає виплаті Страховиком, визначається як відношення суми збитків, що підлягають відшкодуванню за Договором страхування, до суми всіх страхових сум за договорами страхування, з урахуванням конкретних умов Договору страхування.

19.3. Сумарне страхове відшкодування, що виплачується усіма страховиками, не повинне перевищувати фактичних збитків, понесених Страхувальником та підтверджених відповідними документами.

20. Форс-мажор

20.1. Сторони Договору страхування звільняються від відповідальності за невиконання (повне або часткове) зобов'язань за Договором страхування у разі безпосереднього впливу на можливість виконання зобов'язань дії непереборної сили (форс-мажорних обставин).

20.2. Форс-мажорними обставинами вважаються:

20.2.1. війна, вторгнення, ворожі дії інших держав (з оголошенням війни або без);

20.2.2. громадянська війна, бунт, повстання, революції, встановлення військової або узурпаторської влади, громадські безладдя, введення військового стану;

20.2.3. конфіскація, націоналізація, вилучення, знищення або пошкодження майна за наказом чи рішенням уряду або інших органів державної влади;

20.2.4. блокада, ембарго, валютні обмеження, інші дії органів державної влади, що унеможливають виконання договірних зобов'язань;

20.2.5. застосування ядерної зброї, радіоактивне забруднення;

20.2.6. інші незалежні від волевиявлення сторін події.

20.3. Сторони звільняються від відповідальності за невиконання зобов'язань за Договором страхування на час дії форс-мажорних обставин.

20.4. Сторона, яка не виконала зобов'язання через дію форс-мажорних обставин, повинна довести, що форс-мажорні обставини дійсно мали місце та що невиконання зобов'язань було наслідком форс-мажорних обставин і, що ця сторона не могла прийняти їх до уваги при укладанні Договору страхування, уникнути впливу форс-мажорних обставин, їх наслідків.

20.5. Сторона, яка не може виконати зобов'язання через дію форс-мажорних обставин, зобов'язана повідомити іншу, протягом п'яти днів, з моменту їх настання, а при неможливості дотримання цього строку, при першій можливості, з подальшим письмовим повідомленням протягом трьох днів. Якщо не було вчасно зроблено повідомлення про вплив форс-мажорних обставин на виконання зобов'язань, то Сторона, яка їх не виконала втрачає право посилатися на дію форс-мажорних обставин.

20.6. Сторона, яка не виконала зобов'язань, по закінченні дії форс-мажорних обставин повинна повідомити про це іншу сторону Договору страхування.

додаток № 6

до правил добровільного

страхування майна

особливі умови добровільного страхування промислових машин, технологічного обладнання та устаткування від поломок

1. Загальні положення. Визначення та термінологія

1.1. Страхування промислових машин, технологічного обладнання та устаткування (надалі по тексту – „машини”) від поломок здійснюється відповідно до чинного законодавства України на підставі цього Додатку №6 „Особливі умови добровільного страхування промислових машин, технологічного обладнання та устаткування від поломок” (надалі по тексту – „Особливі умови”) до Правил добровільного страхування майна та договорів страхування машин від поломок.

1.2. Ці Особливі умови визначають загальні умови проведення добровільного страхування машин від поломок. Конкретні умови проведення добровільного страхування машин від поломок визначаються у договорах страхування машин від поломок (надалі - „Договір страхування”).

1.3. **Поломка** – раптовий вихід з ладу машин, додаткового обладнання, захисних або регулюючих пристосувань внаслідок непередбаченого впливу на них, незалежно від того, чи пов’язаний цей вплив з їх експлуатацією або ні.

1.4. **Дефект матеріалу** – порушення суцільності матеріалу та наявність в ньому неоднорідності.

1.5. **Втома матеріалу** – зміна механічних і фізичних властивостей матеріалу в результаті дії напруг і деформацій, що циклічно змінюються в часі.

1.6. **Помилка (в конструкції, розрахунках, виготовленні та монтажі машин)** – дії конструкторів, інженерів, техніків та інших працівників проектувальника, виробника, власника, користувача машин, що спричинили непередбачені результати.

1.7. **Фізичний вибух машин** – розрив машин (турбін, маховиків і т.і.) внаслідок дії відцентрової сили, розрив ємностей внаслідок тиску рідини або дефекту матеріалу ємності.

1.8. **Повне знищення машини** – повне конструктивне знищення машини, якщо відновлення застрахованої машини недоцільне або витрати на відновлення складають більше **80%** від страхової суми.

1.9. Тлумачення інших термінів та визначень, що вживаються в цих Особливих умовах, але не містяться в тексті Особливих умов, містяться у Правилах добровільного страхування майна, згаданих в пункті 1.1 цих Особливих умов.

2. Перелік об’єктів страхування

2.1. Об’єктом страхування є майнові інтереси Страхувальника, що не суперечать чинному законодавству України, пов’язані з володінням, користуванням, розпорядженням машинами та витратами Страхувальника, що викликані страховим випадком, якщо це передбачено Договором страхування.

2.1.1. Застрахованими вважаються машини, вказані в Договорі страхування або в переліку, який додається до Договору страхування.

2.1.2. Страховий захист по цим Особливим умовам надається тільки у відношенні тих машин, що знаходяться в робочому стані. Машинами, що знаходяться в робочому стані, вважаються ті машини, монтаж і установка яких цілком завершені та які після пускових й налагоджувальних робіт і випробувань цілком підготовлені до експлуатації.

2.1.3. Застрахованими можуть бути будь-які машини, апарати, частини механічного обладнання або технологічного устаткування, що є власністю Страхувальника, а також отримані за угодою найму, оренди, прокату, лізингу або прийняті від інших юридичних та

фізичних осіб на комісію, у заставу. До них відносяться машини, які виробляють електричну енергію (парові котли, турбіни, генератори), машини для розподілу електричної енергії (трансформатори, високовольтні та низьковольтні установки), а також усі виробничі та допоміжні машини (токарні, ткацькі верстати, папероворозділювальні машини, змішувачі, насоси, компресори, ємності, преси) тощо.

2.1.4. У будь-якому випадку не можуть бути застраховані усі види змінного інструменту (наприклад, кліше, матриці, шаблони, лекала, візерункостворюючі вали); частини машин, що зазнають швидкого зносу (наприклад, молотки дробарок, вогнетривкі футеровки, троси, ланцюги, ремені, стрічки, вироби зі скла, кераміки, деревини, шини), а також матеріали виробничого призначення усіх видів (наприклад, паливо, газ, засоби охолодження, каталізатори, рідина, мастило).

2.1.5. Можуть бути застрахованими доцільні витрати Страхувальника, понесені ним при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення збитків, а також витрати, понесені Страхувальником при розчистці території після страхового випадку в межах лімітів, передбачених Договором страхування.

2.1.6. Можуть бути застрахованими додаткові витрати Страхувальника, пов'язані з розмитненням, фрахтом та монтажом машин в межах лімітів, передбачених Договором страхування.

3. Порядок визначення розмірів страхових сум та розмірів страхового відшкодування

3.1. Страхова сума встановлюється за згодою Сторін по Договору страхування.

3.2. Страхові суми встановлюються в межах страхової вартості машин, на момент укладання Договору страхування, якщо інше ним не передбачено.

3.3. Виходячи з методів оцінки страхова вартість може визначатись як:

3.3.1. **Відновлювана вартість** – це сума, що необхідна для придбання нових машин, за видом і якістю подібних до втрачених або для їх відновлення. При цьому визначальною є найнижча сума.

3.3.2. **Первісна вартість** – це вартість машин, по якій вони прийняті на баланс підприємства.

3.3.3. **Балансова вартість** – це вартість машин з урахуванням їх амортизації (зносу), що відображено в бухгалтерському обліку підприємства.

3.3.4. **Оціночна вартість** – вартість, визначена шляхом експертної оцінки.

3.3.5. **Заявлена вартість** – вартість, визначена самим Страхувальником.

3.4. Страхова сума встановлюється окремо по кожній застрахованій машині, зазначеній у Договорі страхування.

3.5. Страхувальник може встановлювати страхову суму нижче вартості машин, що приймаються на страхування. У цьому випадку діє страхування у частці від вартості машин (неповне страхування). При цьому різниця між вартістю машин та встановленою в Договорі страхування страховою сумою, страховим захистом не покривається, а виплата при настанні страхових випадків здійснюється згідно з п. 11.3 цих Особливих умов.

3.6. Страховик несе відповідальність лише у межах страхової суми.

3.7. Загальний обсяг відповідальності Страховика за всіма страховими випадками, які можуть статися протягом дії одного Договору, дорівнює розміру страхової суми, яка зазначена в Договорі страхування.

4. Страхові випадки. Страхові ризики

4.1. Страховим випадком є подія, передбачувана Договором страхування, яка відбулась і з на-станням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику. За Договором страхування, укладеним у відповідності до цих Особливих умов, Страховик відшкодовує збитки, які сталися через страхові ризики знищення, пошкодження або втрати застрахованих машин внаслідок наступних причин (у разі їх зазначення у Договорі страхування):

4.1.1. дефекти лиття та матеріалів, з яких вироблені машини;

4.1.2. помилки в конструкції та розрахунках;

4.1.3. помилки при виготовленні машин та монтажі;

4.1.4. помилки, некомпетентність, недбалість персоналу Страхувальника;

4.1.5. розриви тросів та ланцюгів, падіння застрахованих предметів та удари їх об інші предмети;

4.1.6. перевантаження, перегрів, вібрація, заклинювання, засорювання механізму сторонніми предметами, зміна тиску усередині механізму, дія відцентрової сили, втома матеріалу;

4.1.7. гідравлічний удар або брак рідини в казанах або апаратах, що діють за допомогою пара або рідин;

4.1.8. вплив електроенергії у вигляді короткого замикання, перевантаження електромережі, падіння напруги, атмосферного розряду, включаючи збиток від пожежі, що виникла в результаті цих явищ, якщо шкода заподіяна безпосередньо тим машинам, у яких виникла пожежа;

4.1.9. фізичний вибух машин (у тому числі парових котлів, двигунів внутрішнього спалення й інших джерел енергії), за умови, що відшкодовується тільки шкода, заподіяна безпосередньо зазначеним машинам, в яких виник вибух;

4.1.10. поломки додаткового обладнання, захисних або регулюючих пристосувань, що додатково визначаються Договором страхування.

4.2. Одним страховим випадком вважається понесення збитків внаслідок подій, що мають одна із однією прямий причинно-наслідковий зв'язок протягом 72 (сімдесяти двох) годин з моменту початку впливу першої з подій. Понесення збитків внаслідок подій, що виникли протягом 72 (сім-де-сяти двох) годин, незалежно одна від одної, розглядаються як окремі страхові випадки.

4.3. Страховий захист розповсюджується на страхові випадки, які настали в період дії Договору страхування. Якщо страховий випадок виник у період дії Договору страхування з причин, що мали місце або почали діяти до початку дії Договору страхування, відшкодування виплачується тільки в тому випадку, якщо Страхувальник доведе, що йому нічого не було відомо і не по-ви-нно було бути відомо про причини, які призвели до настання цього страхового випадку.

5. Виключення із страхових випадків та обмеження страхування

5.1. Не підлягають відшкодуванню збитки, якщо інше не передбачено Договором страхування, понесені внаслідок:

5.1.1. війни, вторгнення військ, дій противника, військових дій (незалежно від того оголошена війна чи ні), громадянської війни, мятежу, революції, повстання, бунту, страйку, локауту, громадянських заворушень, захоплення влади військовими, або протиправного захоплення влади, дій протиправно діючих осіб або осіб, діючих за дорученням або у зв'язку з політичними організаціями, заколоту, конфіскації, примусового відчуження, реквізиції, руйнування або пошкодження за наказом проголошеного або фактичного уряду або органа влади;

5.1.2. впливу іонізуючого випромінювання;

5.1.3. пожежі (за винятком пожежі згідно з п. 4.1.8 цих Особливих умов), безпосереднього влучання блискавки, вибуху (за винятком фізичного вибуху згідно з п. 4.1.9 цих Особливих умов) та наслідків гасіння вогню, що виник через вказані у цьому пункті обставини; падіння літаючих апаратів; стихійних явищ; крадіжки зі зламом, грабежу, навмисних дій третіх осіб;

5.1.4. помилок та поломок, що були відомі Страхувальнику або його представникам до початку дії Договору страхування, незалежно від того, був про них поінформований Страховик чи ні;

5.1.5. зносу в період експлуатації, дії корозії, ерозії, ржавіння, тривалого впливу атмосферних умов;

5.1.6. навмисних дій, бездіяльності або грубої необережності Страхувальника або його/ним упов-новажених осіб.

5.2. Не підлягають страхуванню збитки, за які несуть відповідальність треті особи за угодами поставки, ремонту або гарантії якості застрахованого обладнання, оренди тощо. Договором страхування може бути передбачено, що у випадку, якщо треті особи заперечують свій обов'язок відшкодувати шкоду, Страховик сплачує страхове відшкодування згідно з цими Особливими умовами. Після сплати відшкодування до Страховика переходить право вимоги до таких осіб у межах сум сплаченого відшкодування. Якщо передача цих прав неможлива у силу закону або договору, Страхувальник зобов'язаний вжити всіх заходів для отримання відшкодування від третіх осіб. У випадку отримання Страхувальником відшкодування від третіх осіб відповідні суми раніше сплаченого відшкодування мають бути повернені Страховику.

5.3. Не підлягають страхуванню непрямі збитки або будь-яка відповідальність, навіть якщо вони були викликані страховим випадком.

6. Строк та місце дії Договору страхування

6.1. Договір страхування набирає чинності з моменту внесення страхового платежу (або першої його частини), якщо інше не передбачено Договором страхування.

6.2. Відповідальність Страховика за Договором страхування закінчується у вказаний у Договорі страхування строк.

6.3. Місце дії Договору страхування – це зазначені у Договорі страхування як місце страхування, будинки і споруди, приміщення у цих будинках або спорудах або земельні ділянки (території виробничих комплексів, підприємств, організацій). Якщо застраховані машини вилучаються з місця страхування, страховий захист припиняється, якщо інше не передбачено Договором страхування.

6.4. Договором страхування може бути передбачено, що страховий захист діє стосовно машин, які тимчасово, у зв'язку з проведенням чистки, огляду, технічного обслуговування, поточного або капітального ремонту та інших профілактичних робіт, переміщуються на склад або в майстерні поза меж місця страхування. Страховий захист може надаватись як на період знаходження таких машин поза місця страхування, так і на період його перевезення від місця страхування або до місця страхування.

7. Порядок укладання Договору страхування

7.1. Для укладання Договору страхування Страхувальник подає Страховику письмову заяву за формою, встановленою Страховиком, або іншим чином заявляє про свій намір укласти Договір страхування.

7.2. У випадку втрати Страхувальником Договору страхування у період його дії йому видається дублікат. Після цього, втрачений примірник Договору страхування вважається недійсним і ніякі виплати згідно з ним не проводяться.

8. Права та обов'язки сторін

8.1. Страхувальник має право:

8.1.1. при укладанні Договору страхування призначити Вигодонабувача, а також замінювати його до настання страхового випадку;

8.1.2. отримати страхове відшкодування у межах страхової суми з урахуванням конкретних умов, обумовлених Договором страхування;

8.1.3. ініціювати внесення змін до умов Договору страхування;

8.1.4. ініціювати дострокове припинення дії Договору страхування;

8.1.5. отримати дублікат Договору страхування в разі втрати оригіналу.

8.2. Страхувальник зобов'язаний:

8.2.1. своєчасно вносити страхові платежі;

8.2.2. при укладанні Договору страхування надавати Страховику інформацію про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику і надалі інформувати його про будь-яку зміну страхового ризику;

8.2.3. при укладанні Договору страхування повідомити Страховику всю необхідну інформацію про машини, щодо яких укладається Договір страхування, умови їх зберігання, а також надати можливість огляду;

8.2.4. повідомити Страховика про інші діючі договори страхування щодо цього об'єкта страхування;

8.2.5. дотримуватись інструкцій по зберіганню, експлуатації, обслуговуванню застрахованих машин, а також використовувати ці машини тільки за прямим призначенням;

8.2.6. вести облік застрахованих машин, зберігати копії бухгалтерських документів окремо (з метою мінімізації ризику їх знищення разом із застрахованими машинами), якщо інше не передбачено умовами Договору страхування;

8.2.7. негайно вжити усіх можливих заходів щодо усунення обставин, які підвищують ступінь ризику, а за відсутності такої можливості – вжити, за узгодженням із Страховиком, додаткові заходи безпеки;

8.2.8. виконувати передбачені нормативними документами або Договором страхування правила експлуатації машин;

8.2.9. у позаробочий час забезпечувати замикання приміщень і сховищ, в яких розташовані застраховані машини;

8.2.10. негайно, як тільки йому стане відомо, але не пізніше 2 (двох) робочих днів, письмово повідомити Страховика про зміну ризику або знищення чи пошкодження застрахованих машин, незалежно від того, чи підлягають такі збитки відшкодуванню Страховиком;

8.2.11. негайно, але не пізніше наступного робочого дня з моменту настання події, яка має ознаки страхового випадку (або з моменту, як тільки стало відомо про таку подію), повідомити відповідні компетентні органи чи служби;

8.2.12. вживати заходів щодо запобігання та зменшення збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку;

8.2.13. негайно, як тільки стане відомо, але не пізніше 2 (двох) робочих днів з дня настання події, яка має ознаки страхового випадку, письмово повідомити про це Страховика та виконувати всі інші дії, передбачені цими Особливими умовами та Договором страхування;

8.2.14. по можливості зберігати картину місця події, що має ознаки страхового випадку, без змін до прибуття представників Страховика;

8.2.15. надати Страховику документи, що підтверджують настання страхового випадку, його причини та розмір збитків;

8.2.16. вжити заходів для забезпечення права вимоги Страховика до особи, відповідальної за заподіяний збиток;

8.2.17. у разі отримання страхового відшкодування від Страховика повернути всю суму страхового відшкодування або його частину у разі, якщо виявляться обставини, які позбавляють Страхувальника права на отримання страхового відшкодування або якщо збитки відшкодовані іншими особами;

8.2.18. виконувати інші обов'язки, передбачені Договором страхування.

8.3. Страховик має право:

8.3.1. перевіряти достовірність наданої Страхувальником інформації про об'єкт страхування;

8.3.2. ініціювати внесення змін до умов Договору страхування;

8.3.3. ініціювати дострокове припинення дії Договору;

8.3.4. давати Страхувальнику рекомендації щодо збереження та рятування застрахованих машин, а також брати у цьому участь;

8.3.5. протягом дії Договору страхування перевіряти наявність, стан і вартість застрахованих машин, виконання Страхувальником умов Договору страхування, дотримання ним правил (стандартів чи інструкцій) по зберіганню, експлуатації, обслуговуванню та використанню застрахованих машин;

8.3.6. здійснювати огляди машин, що перебувають під страховим захистом або надавати таке право експертам, інспекторам чи іншим довіреним особам, компетентним органам. Якщо Страхувальник перешкоджає представникам Страховика здійснювати огляди або

приховує якісь відомості, Страховик має право ініціювати дострокове припинення Договору страхування через невиконання Страхувальником умов Договору страхування;

8.3.7. у будь-який час оглядати місце страхової події і пошкоджені машини, не чекаючи повідомлення Страхувальника про настання страхової події;

8.3.8. самостійно з'ясувати причини та обставини страхового випадку та надавати запити у відповідні органи, які можуть володіти інформацією про причини та обставини страхового випадку;

8.3.9. відстрочити виплату страхового відшкодування відповідно до умов цих Особливих умов на термін до 2 (двох) місяців з дня отримання всіх документів, що підтверджують настання страхового випадку та розмір збитків, якщо у нього існують обґрунтовані сумніви у правомірності Страхувальника на отримання страхового відшкодування (відсутні необхідні докази для встановлення причин події, що має ознаку страхового випадку, розміру збитків, наявності майнового інтересу Страхувальника (Вигодонабувача); відповідними органами внутрішніх справ порушено кримінальну або судову справу проти Страхувальника або уповноважених ним осіб, та ведеться розслідування обставин, що призвели до виникнення збитків), про що повідомити Страхувальника будь-яким чином протягом 2 (двох) робочих днів з моменту прийняття рішення щодо відстрочення виплати;

8.3.10. відмовити у виплаті страхового відшкодування відповідно до умов цих Особливих умов та Договору страхування;

8.3.11. пред'явити вимоги до особи, відповідальної за заподіяні збитки.

8.4. Страховик зобов'язаний:

8.4.1. ознайомити Страхувальника з умовами страхування та цими Особливими умовами;

8.4.2. протягом 2 (двох) робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасної виплати страхового відшкодування Страхувальнику;

8.4.3. при настанні страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування у перед-бачений Договором страхування строк. Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасне здійснення страхової виплати (страхового відшкодування) шляхом сплати Страхувальнику неустойки (штрафу, пені), розмір якої визначається Договором страхування;

8.4.4. відшкодувати витрати Страхувальника, понесені ним при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення збитків в межах лімітів, передбачених Договором страхування;

8.4.5. за заявою Страхувальника, у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик, або при зміні страхової суми переукласти з ним Договір страхування або укласти додаткову угоду до Договору страхування;

8.4.6. тримати в таємниці відомості про Страхувальника і його майновий стан, за винятком ви-падків, передбачених чинним законодавством України.

8.5. Умовами Договору страхування, за згодою Сторін, можуть бути передбачені інші права та обов'язки Страховика та Страхувальника, що не можуть протирічити встановленим в цих Особливих умовах та положенням чинного законодавства України.

9. Дії Страхувальника у разі настання страхового випадку

9.1. При настанні страхового випадку Страхувальник зобов'язаний:

9.1.1. вжити всі можливі заходи для зменшення збитків, у тому числі рекомендовані Страхови-ком;

9.1.2. негайно, але не пізніше 2 (двох) робочих днів з моменту настання події, яка має ознаки страхового випадку, повідомити відповідні компетентні органи чи служби;

9.1.3. протягом 2 (двох) робочих днів з моменту настання страхового випадку, якщо інше не передбачено Договором страхування, письмово повідомити про це Страховика із зазначенням причин і обставин виникнення збитку;

9.1.4. надати Страховику можливість розслідувати причини та розмір збитків, брати участь у заходах по зменшенню збитку;

9.1.5. подати письмову заяву на виплату страхового відшкодування в термін 2 (двох) робочих днів з моменту здійснення письмового повідомлення згідно п. 9.1.3 цих Особливих умов.

9.1.6. надати Страховику необхідні документи, що підтверджують настання страхового випадку та розмір збитків;

9.1.7. на вимогу Страховика письмово повідомити йому всю інформацію, необхідну для визна-чення причин та розміру збитків;

9.1.8. зберігати пошкоджені машини в тому вигляді, в якому вони знаходилися після страхового випадку. Змінювати картину місця події можливо тільки тоді, коли це необхідно з точки зору безпеки та /або для зменшення розміру збитків;

9.1.9. передати Страховику документи та вжити заходи для забезпечення здійснення Страхови-ком права вимоги (регресу) до осіб, винних у заподіянні збитків.

9.2. Якщо Страхувальник не виконає будь-який з вищезазначених обов'язків відповідно п.9.1 цих Особливих умов, Страховик має право відмовити у здійсненні страхового відшкодування або зменшити суму страхового від-шкодування до 50%.

10. Перелік документів, що підтверджують настання страхового випадку та розмір збитків

10.1. Документами, що підтверджують настання страхового випадку є:

- 10.1.1. заява про страховий випадок з вимогою сплатити страхове відшкодування;
- 10.1.2. висновок про страховий випадок, складений відповідною компетентною комісією, що складається із працівників Страхувальника, залучених ним експертів компетентних органів та представників Страховика, який містить причини й обставини страхового випадку;
- 10.1.3. технічний акт-опис збитку;
- 10.1.4. калькуляція ремонту та/або експертний висновок щодо вартості ремонту (у разі його складення);
- 10.1.5. фінансові документи, що підтверджують вартість застрахованих машин;
- 10.1.6. у випадку пожежі - довідка від органів пожежного нагляду;
- 10.1.7. інструкції по експлуатації, опис регламентних робіт з обладнанням і т.і.
- 10.1.8. копія чинного Договору страхування;
- 10.1.9. інші документи, що підтверджують настання страхового випадку та розмір збитків, та інші документи на запит Страховика.
- 10.2. Розмір збитків визначається:
  - 10.2.1. **при повному знищенні машини** – у розмірі її страхової вартості за вирахуванням залишків, придатних для подальшого використання за вирахуванням франшизи;
  - 10.2.2. **при пошкодженні машини** – у розмірі витрат на її відновлення за вирахуванням франшизи.
- 10.3. Витрати на відновлення містять:
  - 10.3.1. витрати на матеріали та запасні частини, необхідні для відновлення;
  - 10.3.2. витрати на доставку матеріалів до місця ремонту та інші витрати, необхідні для відновлення застрахованих машин до стану, в якому воно перебувало безпосередньо перед настанням страхового випадку;
  - 10.3.3. витрати на оплату робіт по відновленню.
- 10.4. Витрати на відновлення визначаються за вирахуванням вартості зносу матеріалів, що замінюються у процесі відновлення (ремонт), та запасних частин, якщо інше не передбачено Договором страхування.
- 10.5. Якщо здійснюється заміна пошкоджених частин, не зважаючи на те, що був можливий їх ремонт без загрози безпеки експлуатації застрахованих машин, Страховик відшкодовує Страхувальникові вартість можливого ремонту цих частин, але не вище вартості їх заміни.
- 10.6. **До витрат на відновлення не включаються:**
  - 10.6.1. витрати, пов'язані зі зміною та/або поліпшенням застрахованих машин;

10.6.2. витрати на тимчасовий (допоміжний) ремонт або тимчасове (допоміжне) відновлення;

10.6.3. витрати по перероблюванню та перебірці машин, їх профілактичному ремонту та обслуговуванню;

10.6.4. витрати, які не враховувались при визначенні страхової суми та не були включені до неї при укладанні Договору страхування.

10.6.5. інші витрати, здійснені незалежно від страхового випадку та не пов'язані з ним.

11. Порядок та умови здійснення страхового відшкодування

11.1. Розмір страхового відшкодування визначається Страховиком на підставі документів, що підтверджують настання страхового випадку та розмір збитків, з урахуванням конкретних умов Договору страхування.

11.2. Кожна із Сторін має право вимагати проведення незалежної експертизи. Експертиза проводиться за рахунок Сторони, що вимагає її проведення.

11.3. Якщо страхова сума у Договорі страхування становила визначену частку (%) від його вартості, то розмір страхового відшкодування визначається Страховиком у тій пропорції до суми збитків, у якій страхова сума співвідноситься з вартістю застрахованих машин.

11.4. Якщо до моменту настання страхового випадку страхова премія за відповідний період страхування не була сплачена Страхувальником, Страховик має право відмовитись від виплати.

11.5. Страхове відшкодування зменшується на будь-які суми, що отримані Страхувальником за страховим випадком від третіх осіб, як юридичних, так і фізичних (включаючи винних у настанні страхового випадку, охоронні структури).

11.6. У разі повного знищення машини та у разі виплати страхового відшкодування у розмірі страхової суми по такому випадку, Страховик набуває право власності на застраховані машини або їх частини, що залишилися після страхового випадку.

11.7. Страховик має право відстрочити виплату страхового відшкодування у випадку, якщо:

11.7.1. у нього існують обґрунтовані сумніви у правомірності Страхувальника на отримання страхового відшкодування. Страхове відшкодування не виплачується, доки не будуть отримані Страховиком необхідні докази згідно з п. 8.3.9 цих Особливих умов;

11.7.2. відповідними державними органами порушено кримінальну або цивільну справу проти Страхувальника або уповноважених ним осіб, та ведеться розслідування обставин, що призвели до виникнення збитків. Страхове відшкодування не виплачується до прийняття судового рішення або закінчення розслідування.

11.8. Страховик має право відмовити Страхувальнику у виплаті страхового відшкодування (або зменшити його розмір в тій залежності, в якій дії або бездіяльність Страхувальника вплинули на розмір збитку) згідно з положеннями чинного законодавства та/або якщо Страхувальник або хто-небудь з його уповноважених представників та/або власників:

11.8.1. порушив свої обов'язки (згідно з п. 8.2 цих Особливих умов);

11.8.2. не дотримувався інструкцій по зберіганню, експлуатації та обслуговуванню застрахованих машин, а також використовував їх для цілей інших, ніж ті, для яких вони призначені;

11.8.3. не повідомив Страховику про зміну ступеня ризику чи про виникнення збитку без поважних причин.

12. Строк прийняття рішення про здійснення або відмову у здійсненні страхового відшкодування

12.1. Рішення про здійснення страхового відшкодування або відмову приймається Страховиком протягом де-сяти робочих днів після отримання всіх документів, що підтверджують настання страхового випадку та розмір збитків, якщо інший термін не встановлений в Договорі страхування.

12.2. Страхове відшкодування виплачується протягом десяти робочих днів з дня прийняття рішення про здійснення страхового відшкодування. У разі відмови у здійсненні страхового відшкодування Страховик зобов'язаний протягом де-сяти робочих днів з дня прийняття рішення про таку відмову письмово повідомити про це Страхувальника з обґрунтуванням причини від-мови.

13. Умови припинення Договору страхування

13.1. Дія Договору страхування припиняється та втрачає чинність за згодою Сторін, а також у разі:

13.1.1. закінчення строку дії;

13.1.2. виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі;

13.1.3. несплати Страхувальником страхового платежу у встановлені Договором страхування строки. При цьому, Договір страхування вважається достроково припиненим у випадку, якщо перший (або черговий) страховий платіж не був сплачений за письмовою вимогою Страховика протягом 10 (десяти) робочих днів із дня пред'явлення такої вимоги Страхувальнику, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування;

13.1.4. ліквідації Страхувальника-юридичної особи чи втрати ним дієздатності, за винятком ви-падків, передбачених чинним законодавством України;

13.1.5. ліквідації Страховика в порядку, встановленому чинним законодавством України;

13.1.6. прийняття судового рішення про визнання Договору страхування недійсним;

13.1.7. в інших випадках, передбачених положеннями чинного законодавства України.

13.2. Дію Договору страхування може бути достроково припинено за вимогою Страхувальника або Страховика. Про намір достроково припинити дію Договору страхування будь-яка Сторона зобов'язана повідомити іншу не пізніше як за 30 (тридцять) календарних днів до дати припинення дії Договору страхування, якщо інше ним не передбачено.

13.3. У разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою Страхувальника, Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору страхування з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи (згідно з Додатком 7 до Правил), визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування.

13.4. Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов Договору страхування, то останній повертає Страхувальнику сплачені ним страхові платежі повністю.

13.5. При достроковому припиненні Договору страхування за вимогою Страховика Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі за винятком випадку, обумовленого в п.13.6 цих Особливих умов.

13.6. Якщо вимога Страховика зумовлена невиконанням Страхувальником умов Договору страхування, то Страховик повертає Страхувальнику страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору страхування з вирахуванням витрат на ведення справи (згідно з Додатком 7 до Правил), визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування.

13.7. Остаточний розрахунок між Сторонами, у разі дострокового припинення дії Договору, здійснюється після врегулювання всіх заявлених Страхувальником страхових випадків (здійснення страхових відшкодувань або прийняття рішень про відмову у виплаті).

14. Внесення змін до Договору страхування

14.1. Зміна умов Договору страхування здійснюється за згодою Страхувальника та Страховика на підставі Заяви однієї із Сторін протягом 5 (п'яти) робочих днів з моменту отримання Заяви другою Стороною та оформлюється Додатковою угодою до Договору страхування.

14.2. Якщо будь-яка зі Сторін не згодна із внесенням змін у Договір страхування, протягом 5 (п'яти) робочих днів вирішується питання про дію Договору страхування на чинних умовах або припинення його дії.

14.3. З моменту отримання Заяви однією Стороною до моменту прийняття рішення Договір продовжує діяти на попередніх умовах.

15. Недійсність Договору страхування

15.1. Договір страхування вважається недійсним з моменту його укладання у випадках, передбачених Цивільним кодексом України.

15.2. Договір страхування вважається недійсним і не підлягає виконанню також у разі, якщо його укладено після настання страхового випадку.

15.3. Договір страхування визнається недійсним у судовому порядку.

16. Порядок вирішення спорів

16.1. Спори за Договором страхування між Страхувальником та Страховиком вирішуються шляхом переговорів.

16.2. Якщо Сторони під час переговорів не дійшли згоди між собою щодо спору, вирішення спору здійснюється в порядку, встановленому чинним законодавством України.

17. Страхові тарифи. Франшиза. Страхові платежі

17.1. Страхові тарифи обчислюються Страховиком актуарно (математично) на підставі відповідної статистики настання страхових випадків. Страхові тарифи залежать від ступеню ризику, характеру діяльності Страхувальника, строку дії Договору страхування та інших умов страхування.

17.2. Базові страхові тарифи наведені в Додатку № 7 до Правил.

17.3. При укладанні Договору страхування за згодою Сторін можуть встановлюватися безумовні або умовні франшизи.

17.4. Страхова премія (страховий платіж, страховий внесок) – плата за страхування, яку Страхувальник зобов'язаний внести Страховику згідно з Договором страхування.

17.5. Сплата страхової премії здійснюється готівкою або по безготівковому розрахунку, одноразово чи частинами відповідно до умов Договору страхування.

17.6. Якщо Страхувальник при укладанні Договору страхування на підставі виданих йому експертами Страховика рекомендацій виконає їх, Страховик має право зменшити розмір страхової премії, на умовах передбачених Договором страхування.

18. Право вимоги

18.1. До Страховика, що виплатив страхове відшкодування, у межах фактичних затрат переходить право вимоги, яке Страхувальник або інша особа, що одержала страхове відшкодування, має до особи, відповідальної за заподіяний збиток.

18.2. У випадку отримання Страхувальником (іншою особою, що має на це законні підстави) відшкодування збитків, завданих страховим випадком, від особи, відповідальної за заподіяні збитки, він зобов'язаний протягом десяти робочих днів повернути Страховику отримане страхове відшкодування. Якщо збитки відшкодовано частково і відшкодована сума менша від належного до виплати страхового відшкодування, то страхове відшкодування виплачується враховуючи суми, отримані Страхувальником від особи, відповідальної за заподіяні збитки.

18.3. Страхувальник (особа, що одержала страхове відшкодування) зобов'язаний повернути Страховику сплачене страхове відшкодування (або відповідну його частину), якщо протягом передбачених чинним законодавством України строків позовної давності виявиться така обставина, яка повністю або частково позбавляє Страхувальника права на отримання страхового відшкодування.

19. Подвійне страхування

19.1. Страхувальник зобов'язаний письмово повідомити Страховика про всі інші діючі Договори страхування машин або які він має намір укласти щодо цих об'єктів страхування. При цьому, він повинен вказати назви інших страховиків, об'єкти страхування, страхові випадки, розміри страхових сум, номери договорів страхування (страхових полісів) та терміни їх дії.

19.2. У випадку наявності інших договорів страхування машин, розмір страхового відшкодування, що підлягає виплаті Страховиком, визначається як відношення суми збитків, що підлягають відшкодуванню за Договором страхування, до суми всіх страхових сум за договорами страхування, з урахуванням конкретних умов Договору страхування.

19.3. Сумарне страхове відшкодування, що виплачується усіма страховиками, не повинне перевищувати фактичних збитків, понесених Страхувальником та підтверджених відповідними документами.

20. Форс-мажор

20.1. Сторони Договору страхування звільняються від відповідальності за невиконання (повне або часткове) зобов'язань за Договором страхування у разі безпосереднього впливу на можливість виконання зобов'язань дії непереборної сили (форс-мажорних обставин).

20.2. Форс-мажорними обставинами вважаються:

20.2.1. війна, вторгнення, ворожі дії інших держав (з оголошенням війни або без);

20.2.2. громадянська війна, бунт, повстання, революції, встановлення військової або узурпатор-ської влади, громадські безладдя, введення військового стану;

20.2.3. конфіскація, націоналізація, вилучення, знищення або пошкодження майна за наказом чи рішенням уряду або інших органів державної влади;

20.2.4. блокада, ембарго, валютні обмеження, інші дії органів державної влади, що унеможливають виконання договірних зобов'язань;

20.2.5. застосування ядерної зброї, радіоактивне забруднення;

20.2.6. інші незалежні від волевиявлення сторін події.

20.3. Сторони звільняються від відповідальності за невиконання зобов'язань за Договором страхування на час дії форс-мажорних обставин.

20.4. Сторона, яка не виконала зобов'язання через дію форс-мажорних обставин, повинна довести, що форс-мажорні обставини дійсно мали місце та що невиконання зобов'язань було наслідком форс-мажорних обставин і, що ця сторона не могла прийняти їх до уваги при укладанні Договору страхування, уникнути впливу форс-мажорних обставин, їх наслідків.

20.5. Сторона, яка не може виконати зобов'язання через дію форс-мажорних обставин, зобов'язана повідомити іншу, протягом п'яти днів, з моменту їх настання, а при неможливості дотримання цього строку, при першій можливості, подальшим письмовим повідомленням протягом трьох днів. Якщо не було вчасно зроблено повідомлення про вплив форс-мажорних обставин на виконання зобов'язань, то Сторона, яка їх не виконала втрачає право посилатися на дію форс-мажорних обставин.

20.6. Сторона, яка не виконала зобов'язань, по закінченні дії форс-мажорних обставин повинна повідомити про це іншу сторону Договору страхування.

КРАЇНА
СТАНДАРТНІ АДРЕСИ

Пронумеровано та пронумеровано
10/10/10 аркушів

Голова Правління
Небилниця О.І.

Державна агенція технічного регулювання України

Генеральний директор

Небилниця О.І.

444 106 2

2903 07